

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 52 • nr. 01 • januari 2016 • € 1,75 • www.sp.nl

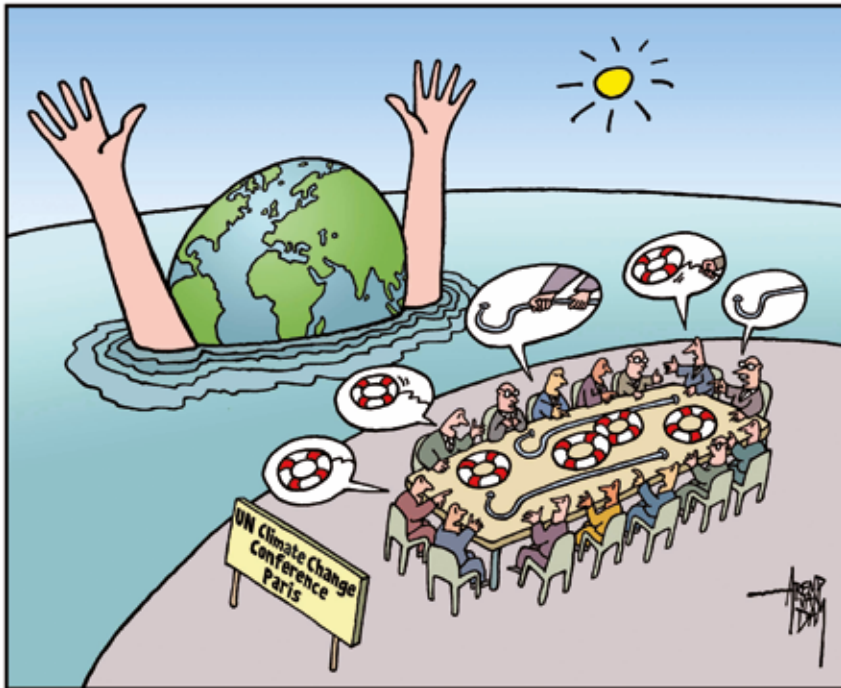
RON MEYER

'HET WORDT TIJD VOOR NIEUWE OVERWINNINGEN'

VLUCHTELINGEN: TRAP NIET IN DE HETZE

V&D: ER IS MEER FAILLIET DAN ALLEEN EEN WINKELKETEN

Arend van Dam

MELDPUNT KAART TE DUUR

Regelmatig moeten er torenhoge servicekosten worden betaald voor tickets van concerten en andere evenementen. Of er worden kaartjes via internet doorverkocht tegen een veelvoud van de originele prijs. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk heeft een initiatiefwet gemaakt die het mogelijk moet maken dat kopers het te veel betaalde bedrag terug kunnen vorderen. In februari 2016 spreekt de Eerste Kamer over zijn wet. 'Ik ontvang graag ervaringen van iedereen die te veel voor een ticket heeft moeten betalen. De meldingen zal ik bundelen en aanbieden aan de Eerste Kamer.'

Heb je ervaring met te dure tickets?
Mail dan naar kaartteduur@sp.nl

★ ROOD jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

GA AAN DE SLAG MET WAKE UP

In oktober 2015 ging ROOD van start met een onderzoek op scholen en onderwijsinstellingen in Nederland. Tot nu toe spraken we al bijna 1200 jongeren in het land. Wil je ook meer

jongeren bij je afdeling betrekken? Ga dan aan de slag met de online enquête van Wake Up. Wil je weten hoe? Vraag de kaderkrant aan via rood@sp.nl

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Robert de Klerk, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee

Robin Bruinsma, Suzanne van de Kerk
Karen Veldkamp

Foto cover Suzanne van de Kerk

Illustraties

Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in

gesproken vorm
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-Geen Afgeleide Werken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

De ondergang van V&D

4

Ron Meyer

'Minder hameren, meer winnen'

6

Wonen

Hoe de SP huren weer betaalbaar maakt

14

Suriname

Een smeltkroes en een dorp

24

Werken zonder loon

Vernederd en 'uitverkoren' tegelijk

26

16 Vluchtelingendebat: een tsunami van hoaxes

18 ROOD-lid wil baas Hogeschool van Amsterdam worden

20 Wapenindustrie: de échte winnaars in Syrië

28 LinksVoor: Petra Coret is een lieve vrouw met enge honden

29 Eric Smaling leest de aantekeningen van Jan Pronk

12, 13, 19, 22, 23 Nieuws **30** Prikbord **31** Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Moed, strijdlust en vertrouwen

2015 was een bijzonder jaar. Moedige mensen stonden op. Om in actie te komen voor de thuiszorg. Om te helpen bij mensen die eenzaam zijn of het moeilijk hebben. Om te helpen bij de opvang van vluchtelingen. Gewone mensen die niet wegstijven, maar opstaan om problemen aan te pakken. Deze moedige mensen geven ons energie én inspiratie voor het nieuwe jaar 2016.

We hebben moed nodig. Zeker nu de solidariteit tussen mensen onder druk staat en de tegenstellingen groeien. Tussen arm en rijk. Tussen ziek en gezond en vooral ook tussen mensen die willen samenwerken en politici die mensen juist uit elkaar willen spelen. Sommige mensen zijn bezorgd. Er is angst dat de verschillen in ons land alleen maar groter worden en angst dat het geweld uit het buitenland ook ons land bereikt. 'Wij moeten voortdurend dijken van moed opwerpen tegen de stormvloed van de angst', zei Martin Luther King, één van mijn grootste inspiratiebronnen.

Het antwoord op angst is moed. Moed om tweedeling te bestrijden. Moed om publieke voorzieningen voor iedereen toegankelijk te houden. Moed om op te komen voor onze vrijheden. Maar vooral ook moed om het aanwakkeren van angst en uitbuiting keihard te blijven bestrijden.

2016 wordt voor ons het jaar van moed, strijdlust en vertrouwen. Daarmee kunnen we laten zien dat we mensen met elkaar kunnen verbinden en iedereen laten meetellen in ons land. Een mooi doel voor alle leden van de SP.

Emile Roemer
fractievoorzitter
SP

FAILLIET V&D LEGT DIEPER PROBLEEM BLOOT

V&D was al jaren de speelbal van Amerikaanse 'sprinkhanen'. Eind 2015 ging hét warenhuis van Nederland failliet. Maar ook andere ketens als DA en Macintosh (Manfield, Dolcis, Pro Sport en Invito) hadden tijdens de feestdagen weinig te vieren. Dat komt niet alleen door de beruchte durfkapitalisten.

HET ZEGT WAT over maatschappelijke verhoudingen als een bepaalde ontwikkeling bij de ene groep mensen een storm van verontwaardiging en woede oproept, en bij de andere groep slechts leidt tot schouderophalen. De boze groep behoeft geen toelichting; het feit dat de V&D-ondernemingsraad voor een eventuele doorstart geen zaken meer wenste te doen met Sun Capital als mogelijke 'nieuwe' eigenaar van het warenhuisketen zegt genoeg. De andere groep – durfinvesteerder Sun Capital dus – sprak droogjes van 'een onhoudbare financiering voor V&D' en zei verder 'de impact van deze stap op de werknemers van V&D en hun familie ten zeerste te betreuren' (EenVandaag). Kortom: *business as usual*.

Sun Capital is een zogenaamd private-equityfonds – door critici ook wel financiële sprinkhaan genoemd. Zo'n fonds steekt kapitaal in bedrijven in de hoop het betreffende bedrijf, of delen daarvan, later met winst weer te kunnen doorverkopen. In de regel dwingen ze saneringen af, die vaak neerkomen op het wegsnijden van complete bedrijfsdelen of het opleggen van harde prestatie- of looneisen aan de werknemers. Het bedrijf wordt daarbij volgepropt met schulden. Private-equityfondsen weten daarbij handig gebruik te maken van de mogelijkheden in Nederland om de rente af te trekken. Gevolg: de fiscale winst van het bedrijf smelt weg als sneeuw voor de zon en de staat loopt een schat aan winstbelasting mis.

SP-Tweede Kamerlid Arnold Merkies ijvert in Den Haag al jaren tegen deze misstand. 'Het is in Nederland voor bedrijven erg makkelijk om rente af te trekken. Er zijn wel beperkingen, maar die vormen een lappendeken van kleine maatregelen, waardoor bedrijven makkelijk de regels kunnen omzeilen. Wij hebben vaker een lans gebroken voor een duidelijk, generiek systeem zoals in Duitsland, waar de rente-aftrek niet groter mag zijn dan dertig procent van het bedrijfsresultaat. Veel duidelijker én eerlijker. Maar tot nu toe wil de Nederlandse politiek daar niet aan.' Wel heeft Merkies goede hoop dat hier verandering in komt. 'Ik weet dat er in internationaal verband wél aan gewerkt wordt; de OESO is er bijvoorbeeld mee bezig. Waarbij ik overigens niet uitsluit

van nagenoeg onzichtbare investeerders en anonieme financiële sprinkhanen. Maar was de V&D-formule ook niet een beetje ouderwets en achterhaald? 'Dat durf ik niet te zeggen', zegt SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen. 'Natuurlijk, het kopen op internet heeft een hoge vlucht genomen. En de crisis is nog steeds voelbaar. Maar ouderwets? Ik denk wel dat de keten zoekende was. V&D zit qua formule zeg maar tussen enerzijds De Bijenkorf en anderzijds HEMA en Action in, maar is tegelijkertijd wel zo'n beetje de enige winkel in de stad waar je nog gewoon een cd of een dvd kunt kopen.' Volgens Gesthuizen speelt er op de achtergrond een heel ander probleem mee. 'Nederland zit met een enorm overschot aan vierkante meters winkelruimte. Kijk eens hoeveel leegstand er in de stadscentra is. Dat duidt erop dat we moeten nadenken over de vraag waar we met onze stadscentra naar toe willen. Hoeveel en wat voor winkels willen we eigenlijk? Gunnen we de spreekwoordelijke kruidenier om de hoek een kans?' Arnold Merkies: 'Uiteindelijk gaat het ook om de diversiteit, de kleinschaligheid en de leefbaarheid in de binnensteden. Kleine winkeliers kunnen moeilijk opboksen tegen de grote concerns. Die laatste kunnen zich bezighouden met belastingontwijking, kunnen de grenzen over gaan. De kleine winkelier kan dat niet en delft maar al te vaak het onderpit.'

dat Nederland weer op de rem zal proberen te trappen, zoals ons land wel vaker doet als het gaat om de internationale aanpak van belastingontwijking.'

Naast het verhaal van de rente-aftrek is er het vastgoed-aspect. Voordat V&D in 2010 in handen kwam van Sun Capital is het in handen geweest van een aantal private-equityfondsen, waaronder KKR. Die verkochten het V&D-vastgoed weer door aan andere investeerders. Merkies: 'Vastgoedprijzen kunnen echter omhoog gaan en dan gaan de huurprijzen doorgaans ook omhoog. Winkels hebben meestal een huurcontract van vijf jaar; daarna mag de verhuurder vragen wat hij wil. Als een verhuurder dan ziet dat een winkel winst maakt, kan hij de huur verder verhogen. Weg winst. Als ik dan hoor dat minister Kamp die termijn van vijf jaar ook nog wil gaan loslaten, dan is straks het einde zoek.'

Kleine winkeliers

Zo lijkt V&D het slachtoffer te zijn geworden

tekst Rob Janssen

foto Paul van Riel / Hollandse Hoogte ©

COLUMN

Voel het vuur!

Een droom nastreven. Ergens je tanden inzetten en niet meer loslaten. Omdat je die betere wijk, werkvloer en wereld kunt zien. Mensen komen niet in actie omdat ze het slecht hebben. Mensen komen in actie omdat ze een vooruitzicht hebben. Omdat ze geïnspireerd zijn. En als dat gebeurt, dan is alles mogelijk.

De inspiratie ligt op straat. Bijvoorbeeld bij onze thuiszorgers, werkende jongeren en moedige mensen van de sociale werkplaatsen. Zij bezetten gebouwen, kleedden zich (half) uit voor stamelende teveelverdieners en maakten de bezuinigingsbobo's het leven zuur. Nee, hun strijd is niet klaar. Die is pas begonnen. Maar het ontstaan van hun beweging is een cruciale eerste overwinning.

In Griekenland, Spanje en Engeland zijn nieuwe symbolen van diezelfde sociale strijd opgestaan. In de VS is de Fight-for-Fifteenbeweging ontstaan: tienduizenden fastfoodwerkers, schoonmakers en thuiszorgers eisen een verdubbeling van het minimumloon. Een 74-jarige opa uit de staat Vermont steunt hen. Opa is senator en voormalig burgemeester van het stadje Burlington en durft zichzelf democratisch-socialist te noemen, in een land waar het woord 'socialist' vooral als scheldwoord wordt gebruikt. Hij pleit voor verhoging van het minimumloon van 7,25 dollar naar 15 dollar. Hij wil de schrijnende armoede onder tientallen miljoenen werkende gezinnen aanpakken. Een publieke zorgverzekering oprichten. En het pampieren en subsidiëren van de 1% allerrijksten stoppen. Bernard 'Bernie' Sanders werd vooraf kansloosgeacht in de strijd met Hillary Clinton om de Democratische nominatie, maar is Hillary tot op enkele procentpunten genaderd. En nee, het wordt niet makkelijk voor Bernie. De kans dat Bernie het niet redt, is nog altijd reëel. Maar de kans dat hij het wel redt, is groter dan iemand ooit had durven dromen. En tja...: wat een toffe 74-jarige opa kan, kunnen wij ook!

Dus #feeltheBern, voel het vuur! De inspiratie aan de macht. In 2016 en daarna.

Ron Meyer

RON MEYER

**‘LATEN WE VAN
2016 HET JAAR
VAN OPTIMISME
EN OVERWINNINGEN
MAKEN!’**

Na een intensieve en volgens hem ‘misschien wel iets te lange’ campagne won Ron Meyer op een enerverend partijcongres de voorzittersstrijd van Sharon Gesthuizen. Hij geeft ruitelijk toe dat hij er hard voor moest knokken, maar wijt dat niet aan tweespalt binnen de partij: ‘Sharon was gewoon een uitstekende kandidaat.’ Hij wil de krachten bundelen: ‘Wij kunnen dit land overnemen.’

Zeswegen, de wijk waar Ron opgroeide.

Bij de mijn in gesprek met een oude koempel.

ALS KERSVERSE SP-VOORZITTER treedt Ron Meyer in de voetsporen van Hans van Hoofst senior en Jan Marijnissen. Jong? 'Jan was 33 toen hij voorzitter werd.'

Hij groeide op in Zeswegen. Een Heerlense wijk uit de jaren tachtig, gebouwd op het afval van de Oranje-Nassau 1, die eind 1974 als laatste van alle steenkolenmijnen in Zuid-Limburg werd gesloten. Slechts één schachtgebouw van het gigantische mijncomplex ontsnapte aan de sloopkogel. Daarin is nu het Nederlands Mijnmuseum gevestigd (met partijgenoot Jan de Wit als secretaris). Ernaast staat het gebouw van het Centraal Bureau voor de Statistiek, dat na de massale mijnsluitingen als vervangend werkgelegenheidsproject aan Heerlen werd toegewezen.

'Met alleen verdedigen kun je ook weleens winnen, maar daar wordt niemand gelukkig van'

Toen Ron er dagelijks langs fietste, op weg naar het Bernardinus College, lag Heerlen als een gevelde bokser op zijn rug. De stad worstelde met de ingrijpende gevolgen van de ontmanteling van de mijnen, de grootste bedrijfssluiting die ons land ooit heeft gekend. De eens zo hechte sociale samen-

hang was in rook opgegaan, de werkloosheid hield genadeloos huis. Nergens maakte de drugsproblematiek zoveel slachtoffers als in het verloederde Heerlen, dat in de hoogtijdagen van de steenkolenwinning ongekend welvarend was geweest en na de teloorgang in een vrije val raakte. Nuchter kijkt hij terug op zijn jeugd. 'Ik kom uit een arm, maar warm nest. Mijn vader was koelmonteur, mijn moeder werkte als thuishulp. Mijn ouders probeerden iedere maand de eindjes aan elkaar te knopen. Op vakantie gingen we niet, maar dat gold ook voor bijna al mijn vriendjes. Wij wisten niet beter en dus voetbalden we de hele zomer op straat. Van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Een geweldige tijd!' Voetballen, dat kon hij. Op straat, maar ook bij Helios, een club in de buurt. Zijn talenten

ontgingen Roda JC niet. Ron ging op zijn twaalfde naar de eredivisionist in Kerkrade en zou daar tot zijn zeventiende blijven spelen. Hij werd thuis met een spelersbusje opgehaald. 'Ik kon op alle posities uit de voeten, kon een aardig balletje trappen, maar was uiteindelijk niet goed genoeg.'

'Ik ging zo'n beetje als enige uit onze buurt naar het vwo. Daar kwam ik jongens uit de omringende dorpen tegen, die van mij wilden weten of er bij ons in de buurt echt werd geschoten. Ja, dat gebeurde in die tijd inderdaad weleens, al heb ik me zelf nooit onveilig gevoeld. Ik heb me nooit geschaamd voor mijn afkomst, integendeel, ik ben er nog steeds trots op en zal niet vergeten waar ik vandaan kom.' Het vlammetje van verzet tegen sociale misstanden moet in die tijd zijn aangewakkerd. Op zijn fietstochten naar school kwam hij langs heroïnehoertjes, moest hij langs de drugsverslaafden slalommen. 'Ik zag al die doodzieke vrouwen en de vele honderden zwervers in de goot en vroeg me af waarom wij, de samenleving, dat toelieten. Dat kon er bij mij niet in. En ik merkte natuurlijk ook hoeveel overlast er in de buurten ontstond. Hoe de ooit zo trotse gemeenschappen uit elkaar waren getrokken. Vergis je niet: de woede zat diep. Het waren immers de kinderen van de mijnwerkers die in de goot lagen. Zij stonden symbool voor hoe de regio was afgedankt. Onder die omstandigheden ben ik gevormd.'

In 2002 werd hij lid van de SP en uiteraard kruiste Riet de Wit, die toch zo'n beetje zijn politieke peetmoeder zou worden, zijn pad. 'Toen ik Riet voor het eerst ontmoette, zei ik dat ik alles wilde doen behalve met een bord op een plein staan. Ik was een bescheiden jongen die liever de kat uit de boom keek dan meteen het podium op te stappen.'

Bij het Heerlense SP-afdelingspand in de Oude Kerkstraat (links zijn zoon Kyan).

Vier jaar voordat Ron zich aanmeldde bij de SP was de partij bij de gemeenteraadsverkiezing de grootste van Heerlen geworden. De SP werd echter in wat 'de parkeer-garagedeal' ging heten buiten het college gehouden. In 2002 kwamen Riet de Wit en Peter van Zutphen alsnog in het dagelijks bestuur van de gemeente, maar zij traden twee jaar later af na een politiek spel van coalitiegenoten CDA en PvdA rondom De Wits plan voor een opvangtehuis voor verslaafden. In 2006 werd de SP door de Heerlense kiezers beloond voor die standvastigheid. Behalve een elftal SP'ers in de raad keerden ook De Wit en Van Zutphen terug als wethouder en werd Cor Duijf zelfs een unieke derde Heerlense SP-wethouder. Ron was inmiddels fractievoorzitter en de SP ging onverdroten door met de strijd tegen de hopeloos lijkende drugsproblemen. 'De standvastigheid van Riet en Peter inspireerde mij tot op het bot en ze waren nog succesvol ook. Het is niet voor niks dat Heerlen in 2012 werd uitgeroepen tot de sociaalste gemeente van ons land. Riet en Peter stonden aan de basis van tientallen sociale verbeteringen. We zijn er nog lang niet, maar er liggen gelukkig geen mensen meer op straat en de heroine is verdwenen. Noem het een broos evenwicht. Heerlen is geen paradijs en zal dat ook nooit worden, maar de stad kan weer ademen. Er ontstaan mooie initiatieven van onderop. Zoals inmiddels al zo'n dertig enorme muurschilderingen: over de stad en de mensen. Over vallen en weer opstaan, over volhouden en altijd doorgaan. Toen het grote geld de stad links liet liggen, trokken gewone mensen Heerlen weer uit

het dal. Hun vastberadenheid is een onuitputtelijke inspiratiebron.'

› **Wilde je daarom ook voorzitter worden?**

'Ik had nooit gedacht dat ik actievoerder zou worden, laat staan voorzitter van de belangrijkste politieke partij van ons land.

Ik heb bij de FNV veel en vaak actie gevoerd en dat kwam door de inspiratie die ik van anderen kreeg. Ik heb een allergie voor cynisme en pessimisme en ben ervan overtuigd dat als mensen zich goed organiseren, zij de gevestigde politiek kunnen dwingen naar hen te luisteren. Als iets onze missie is, dan is het mensen inspireren om die betere wijk, werkvloer en wereld af te dwingen. Met het credo: op je kont ben je machteloos maar als je opstaat, is alles mogelijk. Als jullie mij de voorzittersvraag een jaar geleden hadden gesteld, had ik jullie voor gek verklaard. Echt waar. Toen bekend werd dat Jan zou stoppen, dacht ik helemaal niet aan mezelf. Ik hoorde wel om me heen: "Vind jij ook niet dat het een jonger iemand moet worden?" En: "Wist je dat Jan 33 was toen hij begon?" Ja, een jonger iemand leek

me wel wat, dat wel. Toen zei iemand: "Heb je weleens aan jezelf gedacht?" Ik zei: "Doe normaal!" Dat zei ik ook toen werd geopperd om met duizenden schoonmakers maandenlang het werk neer te leggen. Het idee dat zoiets kan, groeit. Dat gold ook voor het idee mezelf te kandideren als partijvoor-

'Toen het grote geld de stad links liet liggen, trokken gewone mensen Heerlen weer uit het dal'

zitter. Niet omdat ik mezelf zo geweldig vind, ik ken mijn beperkingen, maar ik weet ook waar ik goed in ben. Als wij de energie van die duizenden SP-actievelingen weten te concentreren, dan hebben we de potentie om dit land over te nemen.'

› **Wat is daarvoor nodig?**

'Dan moeten wij ons beter organiseren en onszelf de vraag blijven stellen: als de partij er niet was, waarom zouden we die dan nu oprichten? Daarover nadenken inspireert mij. Wij kunnen ongelijkheid bestrijden, wij kunnen voor betere zorg zorgen, wij zijn in staat de economie uit handen van een paar multinationals te trekken. Dat is allemaal mogelijk bij het bundelen van alle krachten binnen de SP, het kan als duizenden SP'ers een bruisend geheel worden. Daar ben ik

optimistisch over, ik geloof er echt in. Wij kunnen mensen helpen om hun verantwoordelijkheid in vastberadenheid te veranderen. En hun ongelof in optimisme. Dat is geen propagandapraatje, die kracht bezitten wij. Ik heb gezien hoe het met de schoonmakers ging. Het begon met drie mensen, drie witte mensen, niet bepaald de vertegenwoordiging van de hele sector. En wat gebeurde er? Wij hebben een lange periode met een paar duizend mensen gestaakt voor meer respect en doorbetaling bij ziekte. En

‘De ideeën zijn er, de kansen ook, dus hup in de aanval!’

nee, natuurlijk, de schoonmaakbranche is geen hemel op aarde, maar er zijn hele grote stappen gezet. Stappen die vooraf voor onmogelijk werden gehouden. Als dit in de schoonmaakwereld kan, waar veel werknemers de taal niet spreken, bang zijn en de baas niet recht in de ogen durven te kijken, dan kan het overal.’

› Samen optrekken is jouw devies. Hoe duid jij de uitslag van de verkiezing op het partijcongres, 59 procent van de stemmen voor jou, 41 procent voor Sharon Gesthuizen?

‘Jullie bedoelen: is de partij nu gespleten, in twee kampen verdeeld? Absoluut niet. Op de eerste plaats stel ik vast dat Sharon een heel goede kandidaat was. In de media werd vooraf gesuggereerd dat het een Noord-Koreaanse uitkomst zou opleveren. Ik heb steeds volgehouden dat daar geen enkele reden toe was. Tegenover Sharon, negen jaar een bekend en gewaardeerd Kamerlid, stond een lokale jongen, ik dus. En die jongen zou wel even 98 procent halen? Onzin, zo is gebleken. De uitslag maakt bovendien duidelijk dat er over allerhande zaken wordt nagedacht en dat SP’ers kritische denkers zijn. Dat wisten wij allang, maar nu weet de rest van het land het ook. Mooi toch dat uitgerekend een van oorsprong Gelderse en een Limburger hebben gezorgd voor een gezonde Hollandse uitslag. Ik ga met veel plezier naar alle afdelingen om te luisteren wat er leeft. En natuurlijk, ik zal het niet altijd met iedereen eens zijn. Dat hoeft ook niet. De potentie van de SP zit in de afdelingen. Die vormen het hart van de partij en ik wil weten hoe dat nog harder kan gaan kloppen.’

› Toch nog even over het congres. Er werd gezegd dat we niet meer in de jaren tachtig zitten. Moet de SP modern worden?

‘Volgens mij moeten we vooral doen wat werkt. Beproefde methodes waarmee onze partij groot is geworden, blijven we gebruiken. Maar waar moderne techniek onze werkwijze sneller, beter en inspirerender maakt, vernieuwen we natuurlijk.’

› Dat klinkt vooral praktisch.

‘Heel praktisch. Een voorbeeld: bij Young &

United vonden wij, letterlijk, 60.000 jongeren via de sociale media. Van de duizend die er in oktober daadwerkelijk bij de actie tegen het jeugdloon waren, hebben wij iedereen een-op-een gesproken. Dus je kunt mensen op afstand vinden, hen vragen stellen, informeren en betrekken. Ondanks alle geweldige voordelen van moderne technologie blijft een echt gesprek, face-to-face, onmisbaar. Wat betreft de moderne middelen is het wel nodig altijd te weten wat de mogelijkheden zijn, nu en in de toekomst. Bijvoorbeeld in januari 2017. Wat is er dan mogelijk en wat moeten wij daar nú voor doen?’

› Je hebt het over de Kamerverkiezingen in 2017. Veel Nederlanders lijken zich geen raad te weten met de actuele maatschappelijke vraagstukken. In de peilingen lijkt de PVV hier garen bij te spinnen. Hoe zorg jij er mede voor dat de SP aan de bal komt en scoort?

‘2015 was toch vooral het jaar van rechts, rijk en rancuneus. Wij zijn en blijven de partij van het optimisme, ook al zien wij uiteraard ook de grote vraagstukken en problemen. Wij geloven oprecht dat we de wereld kunnen veranderen en dat wij daarin bepaald niet alleen staan. Een grote meerderheid van de Nederlanders steunt onze ideeën over het afschaffen van de zorgverzekeraars, over het investeren in plaats van het uitmergelen van de zorg, over het invoeren van een miljonairsbelasting en over het bouwen en verbouwen van betaalbare woningen. Laten we van 2016 het jaar van optimisme en overwinningen maken!’

› Rechts en rancuneus, oké, maar rijk?

‘Er zijn grofweg drie thema’s die iedereen

bezig houden: ongelijkheid, zorg en migratie. Op de eerste twee thema’s is de publieke opinie de afgelopen decennia steeds verder naar onze standpunten opgeschoven, maar in de afgelopen jaren gaf rechts stevast moslims en vluchtelingen van alle problemen de schuld. En als die er niet waren, dan waren er nog wel wat Grieken. En intussen regeerde de VVD ons land en werden de rijken nog rijker, groeide het aantal kinderen in armoede en steeg het eigen risico in de zorg met ruim 150 procent. Een partij als de PVV foeterde op vreemdelingen, maar leek qua stemgedrag in de Kamer het meest van alle partijen op de VVD. Oud-VVD’er Geert Wilders presenteert zich als de grote rebel, maar blijkt in werkelijkheid al jaren het rookgordijn dat nog meer VVD mogelijk maakt.’

› Wat gaat de SP daaraan doen?

‘Wij zijn in staat om de terechte woede over falende neoliberale politiek te mobiliseren, de politiek die massaal sociale huurwoningen verkoopt en privatiseert, die maar geen einde wil maken aan de marktwerking in de zorg, die ongelijkheid laat groeien, die...’

› Hoho, Ron, daar hamert de SP toch al jaren op...

‘Misschien moeten wij wat minder hameren en meer winnen.’

› Zijn we toch weer bij het voetbal. Je bedoelt dat je met alleen veel balbezit niet scoort – denk aan het Nederlands Elftal?

‘Ja, ik bedoel dat we als een team voor echte overwinningen gaan knokken. Zoals een publieke zorgverzekering bijvoorbeeld, oftewel een ziekenfonds voor iedereen. Veel mensen zijn het immers spuugzat om 110 euro zorgpremie per maand en 385 euro eigen risico te betalen terwijl zorgverzekeraars miljarden op de plank hebben liggen en elkaar hoorndol beconcurreren met dure tv- en radiospotjes.’

› Aha, de SP als one-issuepartij?

‘Onzin, we zijn de partij die ons land het meest fundamenteel wil veranderen. Van het onderwijs tot de economie. Na de publieke zorgverzekering, wacht een rechtvaardigere bijdrage van miljonairs en multinationals. Als we hun belastingparadijzen en douceurtjes afschaffen, en ze dus gewoon net als ieder ander een rechtvaardige bijdrage leveren aan onze samenleving, levert dat 4 miljard per jaar op. Geld dat nu niet geïnvesteerd wordt, maar waarmee we straks kleinere klassen, beter onderwijs en onderzoek, meer betaalbare en duurzame woningen en betere zorg kunnen betalen. Oftewel: de ideeën zijn er, de kansen ook, dus hup in de aanval! Zo onconventioneel mogelijk.’

- Naam** Ron Meyer
- Geboren** Heerlen, 21-10-1981
- Burgerlijke staat** getrouwd met Nicole
- Kinderen** Kyan (8) en Siënne (6)
- Opleiding** vwo, studie fiscaal recht
- Loopbaan** vanaf 2005 vakbondsbestuurder en campagneleider bij de FNV. Gaf met succes leiding aan acties in de schoonmaakbranche die uitmondten in de langste staking sinds de jaren dertig. Leidde 2 campagnes van distributiewerkers bij Jumbo en AH. Stond aan de wieg van Young & United, de beweging die zich inzet voor een betere beloning van jong volwassenen.
- Politiek** vanaf 2006 voorzitter van de SP-fractie in de gemeenteraad van Heerlen. In 2014 uitgeroepen tot beste raadslid van Nederland. Bedacht in Heerlen de Klopclub, waardoor massaal en gestructureerd bij mensen aan de deur geklopt wordt om te praten over een socialere samenleving, een initiatief dat in steeds meer afdelingen navolging krijgt. Is sinds eind november vorig jaar de opvolger van Jan Marijnissen als partijvoorzitter.
- Hobby's** mudrace (hardlopen met hindernissen), Bruce Springsteen, Roda JC
- Credo** 'Als je wilt scoren, moet je ook aanvallen'

Bij een van de muurschilderingen over de stad en de mensen.

› **Onconventioneel? Leg eens uit.**

'Toen de schoonmakers om doorbetaling bij ziekte vroegen, kregen ze van de directies te horen: "Jullie kunnen het dak op." Dat lieten ze zich geen twee keer zeggen: ze klommen letterlijk het dak van hun bedrijven op. Die bravoure, recht op het doel af, mogen wij wel wat vaker vertonen.'

› **Heb je een voorbeeld van hoe de SP het aanvullender en scherper had mogen doen?**

'Een simpele vraag – en dan kijk ik zeker ook kritisch naar mezelf: wat is de laatste campagne die wij SP'ers, exclusief verkiezingen, hebben gewonnen? Wanneer bundelden wij massaal de krachten en dwongen we succes af? Wel, dat was het referendum over de Europese Grondwet. In 2005. Het wordt tijd voor nieuwe overwinningen.'

Ron Meyer maakt een gedreven indruk, hij deelt de koepelmentaliteit met 'zijn' Roda JC. De koepels, de mijnwerkers, waren vroeger diep onder de grond afhankelijk van elkaar. De solidariteit in de mijngangen kende geen grenzen. Opzichter, houwer of sjouwer, de koepels zaten in hetzelfde schuitje, hielden samen het hoofd boven water en wisten na de 'sjecht', de dienst, elkaars rug. Terug op aarde voetbalden ze tegen elkaar, hielden duiven, dronken een glas bier, speelden in de harmonie. Dat weet Ron Meyer, als kleinzoon van mijnwerkers, ook allemaal. Daarom slaat hij geen thuiswedstrijd van Roda JC over en daarom ook draagt hij tijdens het interview een T-shirt met het portret van de vorig jaar overleden clublegende Dick Nanninga, een voetballer met een onverwoestbare mentaliteit die zich zelfs niet door het verlies van

beide benen uit het veld liet slaan. Ook al kennen de meeste supporters de verhalen over de mijnen alleen uit de overlevering, ze koesteren de zogeheten 'koepelmentaliteit' van hard werken en nooit opgeven. Neem Rons zoon Kyan, die er ook bij is als Roda uit voetballt. Hij gaat al vanaf zijn vierde mee.

Een absoluut hoogtepunt voor Ron is de foto van hem en Kyan in D'r Koempel, het fanmagazine van Roda. Ze zwaaien met een club-sjaal waarop staat: *Danke pap, dats doe miech mit noa Roda jenomme has*. Dat betekent: 'Bedankt pap, dat je mij hebt meegenomen naar Roda.' Inderdaad, in huize Meyer spreken ze plat: Heerlens dialect. ●

tekst Rob Janssen en Robin Bruinsma
foto's Suzanne van de Kerk

> KERSTCADEAU RIJKSTE ZWOLLENAREN

Toen bleek dat de allerhoogste inkomens in Zwolle er iets op achteruit dreigden te gaan, eisten ChristenUnie, PvdA, D66 en VVD dat er een speciale compensatieregeling voor die groep zou komen. Voor SP-fractievoorzitter Frank Futselaar is dit de wereld op zijn kop: 'De SP betwijfelt of dit wel nodig is voor deze groep en gebruikt dat geld liever om armoede te bestrijden. Met name om de drieduizend kinderen te helpen die opgroeien in armoede.'

Brief aan de gemeenteraad

De SP'ers gingen daarom Brinkhoek in, de rijkste wijk van Zwolle, om 'cadeaus' uit te delen aan de bewoners (foto). In elk pakje zat een brief die bewoners naar de gemeenteraad kunnen sturen, waarin ze aangeven geen bezwaar hebben tegen iets meer OZB-belasting. Het merendeel van de bewoners reageerde positief op de actie, zelfs de mensen die er niet op zaten te wachten om meer belasting te betalen. Vrijwel zonder meer erkenden ze het probleem van groeiende armoede in de

foto Yvonne Schutte©

stad. Futselaar: 'Ik heb goede hoop dat verschillende bewoners naar de raad zullen schrijven om te laten weten dat zij geen compensatie voor hogere gemeentelijke

lasten nodig hebben. Wij misgunnen mensen hier hun weelde totaal niet, maar de groeiende verdeeldheid in de stad zou ons allemaal zorgen moeten baren.'

> MILIEUZONE, VOOR OF TEGEN?

Is de SP nu voor of tegen de milieuzones die steden instellen om vervuilende auto's uit hun binnenstad te weren? In één maand tijd steunde de Rotterdamse SP-fractie het invoeren van een Rotterdamse milieuzone voor personenauto's terwijl de Tweede Kamerfractie voor een VVD-voorstel stemde om de milieuzones uit de wegenverkeerswet te schrappen.

'Geen spaghetti'

Dat klinkt tegenstrijdig, maar de lokale en landelijke SP'ers blijken het bij navraag toch opvallend eens te zijn. SP-Tweede Kamerlid Eric Smaling: 'Op gemeentelijk niveau moet men zelf uitmaken wat wenselijk is. Vanuit landelijk opzicht proberen we wel te voorkomen dat er een spaghetti ontstaat van allerlei aparte gemeentelijke milieuzones met aparte regels. Omdat er geselecteerd wordt op de leeftijd van auto's, in plaats van op de uitstoot, pakken de milieuzones bovendien heel vervelend uit voor mensen met een kleine portemonnee.'

'Uit nood geboren'

De Rotterdamse fractie is het eens met Smaling dat het op z'n minst onhandig is als elke stad een eigen milieuzone inricht

foto Marco Raaphorst / flickr cc

met verschillende regels. Fractievoorzitter Leo de Kleijn: 'Dat is echter het gevolg van het ontbreken van landelijke regelgeving: uit nood geboren doet elke stad wat die kan om de luchtkwaliteit te verbeteren. Het liefste zouden we beter landelijk beleid zien, inclusief regels voor de uitstoot in de steden, maar dat is er voorlopig helaas nog niet. Een motie van de SP om hier eenduidigheid in te krijgen is in de Kamer getorpedeerd door de tweedehands autohandelaars van de PVV.'

'Smerige straten'

De Rotterdamse SP heeft volgens De Kleijn na veel wikken en wegen toch besloten in te stemmen met een milieuzone gebaseerd op de leeftijd van auto's, omdat de tijd dringt. 'De stad neemt in de landelijke top 100 van smerige straten de topposities in. Voordat een register met de daadwerkelijke uitstoot van personenauto's fatsoenlijk is opgetuigd zijn we jaren verder. En de indeling op leeftijd is natuurlijk niet helemaal uit de lucht gegrepen: de alleroudste auto's nemen een substantieel deel van de uitstoot van roet voor hun rekening.'

<https://www.sp.nl/ZZP>

> AMBULANCEPERSONEEL AAN HET WOORD

foto: Can Pac Swire / flickr CC

Per 1 januari 2018 loopt de Tijdelijke wet ambulancezorg (Twaz) af. Voor die tijd moet besloten worden hoe de ambulancezorg in Nederland wordt georganiseerd. Uit onderzoek van de SP onder ruim 950 medewerkers in de ambulancezorg blijkt een grote kloof tussen de toekomstvisie van het ambulancepersoneel en de verantwoordelijke minister. SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten: 'Negenennegentig procent van het personeel zit niet te wachten op haar voorkeursvariant, waarbij nog meer macht naar de zorgverzekeraars gaat.'

'Schippers sprak niet met het personeel'

De ambulancezorg kan op verschillende manieren georganiseerd worden, bijvoorbeeld met een vergunningstelsel, een systeem via zorgverzekeraars en een

variant waarin de ambulancezorg in publieke handen komt. Minister Schippers concludeerde dat er geen draagvlak zou bestaan voor een publieke variant. Zij sprak echter alleen met bestuurders van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Ambulancezorg Nederland (AZN). Leijten: 'Had de minister met het personeel zelf gesproken dan was ze tot een andere conclusie gekomen.' Bij de behandeling van de nieuwe wet zal de SP zich sterk maken voor de ambulancezorg als een publieke dienst waar de overheid voor verantwoordelijk is. Eerder steunden acht partijen in de Tweede Kamer al het voorstel van de SP om ook de publieke uitvoering van de ambulancezorg serieus te onderzoeken.

sp.nl/ZZD

> ROOD OPENT BUURTHUIS

Het nieuwe jaar is voor de vrijwilligers van ROOD Gouda en de Speelwinkel goed begonnen, met de opening van een buurthuis voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Lennart Winkel van ROOD Gouda: 'Na veel gesprekken met jongeren afgelopen zomer bleek dat er behoefte is aan een plek waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten, voor een paar cent een glaasje fris kunnen drinken en muziek kunnen luisteren.'

Te jong om te stappen

Winkel: 'Er is een groeiend probleem van hangjongeren in Gouda, want er is veel te weinig te doen voor deze groep. Ze mogen

nog niet drinken en uitgaan en ieder weekend thuiszitten is natuurlijk ook onwenselijk. In plaats van de politie op de overlast op straat af te sturen, ontstond het idee om een eigen buurthuis op te zetten. De gemeente heeft alle buurthuizen wegbezuinigd. Dus dan bieden we ze toch zelf een plek waar ze wel welkom zijn?' Het idee om een buurthuis voor jongeren te organiseren vond een luisterend oor bij de Speelwinkel. Samen met de Speelwinkel heeft het idee de vorm gevonden die het nu heeft, een vrije inloop voor Goudse jongeren op vrijdagavond.

DANKIJZ SP-TWEDE KAMERLID FARSHAD BASHIR komen er meer **zorgwoningen**, betaalbare huurwoningen die geschikt zijn voor ouderen of mensen met een beperking of ziekte.

sp.nl/ZZx

DE AMSTERDAMSE SP vindt dat de stad beter gebruik moet maken van burgerhulpverleners, die snel kunnen helpen als iemand een **hartstilstand** krijgt.

sp.nl/ZZf

ROOD GRONINGEN heeft actie gevoerd voor **digitale privacy** en tegen de nieuwe conceptwet die de politie verregaande bevoegdheden geeft om in computers in te breken.

sp.nl/ZZW

NA HET ONDERZOEK 'Het speciaal onderwijs aan het woord' organiseert de SP op zaterdag 23 januari een symposium met staatssecretaris Dekker over de toekomst van **het speciaal onderwijs**.

sp.nl/ZZY

SP-KAMERLID HARRY VAN BOMMEL wil het **Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie** (eerste helft 2016) aangrijpen voor een fundamentele discussie over de toekomst van de EU.

sp.nl/ZZQ

DE DOELEN VAN de militaire interventie tegen **Islamitische Staat** (IS) in Irak en Syrië worden niet bereikt, constateert Harry van Bommel. Sterker nog, de bondgenoten geven steun aan IS.

sp.nl/ZZA

Podemos is de derde partij van Spanje geworden. SP-Europarlementslid Dennis de Jong hoopt dat in Spanje nu, net als in Griekenland en Portugal, modern links in de regering komt.

sp.nl/ZZe

STRIJD AAN HET

De SP blijft zich op alle fronten inzetten voor meer sociale woningbouw. Nu eens gebeurt dat met een ludieke actie, dan weer met een eigen woonvisie op lokaal niveau. Een greep uit de initiatieven.

tekst Robin Bruinsma

foto SP Amsterdam

NIJMEGEN MOET WEER ZELF DURVEN BOUWEN

In Nijmegen is de voorbije jaren naar omstandigheden redelijk gebouwd, maar Hans van Hooft, fractievoorzitter van de SP, heeft zo zijn twijfels over de voortgang. Daarom daagt hij het college van B en W uit om na te denken de bouw van woningen door de gemeente. 'Nu helemaal niks doen en afwachten is duurder dan zelf meteen aan de slag gaan. Nijmegen moet bereid zijn rendabel te investeren. Dat kost wat, maar de afname van betaalbare en middeldure huurwoningen is gezien de belangstelling en behoefte gegarandeerd. Bovendien staat de rente nog steeds laag en zijn de gemiddelde bouwkosten wel eens hoger geweest.'

AMSTERDAM MOET VOOR ALLE LAGEN VAN DE BEVOLKING BEWOONBAAR BLIJVEN'

Voor het eerst sinds de crisis groeit het woningaanbod in Amsterdam sneller dan de bevolking. In 2015 werd een begin gemaakt met de bouw van ruim 8300 woningen, waarvan de helft met een huur van minder dan 710 euro. Verantwoordelijk SP-wethouder Laurens Ivens is uiteraard blij met dit resultaat. 'Bij de vorming van het college in 2014 met D66 en de VVD legden wij een duidelijk streven op tafel: van 2700 nieuwe huizen in 2013 naar 5000 in 2018. Daar zit Amsterdam dus nu al ver boven.'

Om de woningbouw in een hogere versnelling te krijgen, zijn bouwafspraken met de corporaties gemaakt, worden leegstaande kantoren geschikt gemaakt voor bewoning en zijn de procedures versneld en vereenvoudigd.

De tweede SP-wethouder in Amsterdam, Arjan Vliegthart, kreeg het voor elkaar om de inkomensgrens voor een bijdrage in de woonkosten te verhogen van 110 naar 120 procent van het sociale minimum. 'Amsterdam is een dure stad en moet voor alle lagen van de bevolking woonbaar blijven.' Het geld voor deze uitgebreide financiële ondersteuning komt uit de pot voor armoedebestrijding. De bedragen, die variëren tussen de 117,50 en 342,50 euro per maand, worden automatisch uitgekeerd op basis van gegevens van de landelijke belastingdienst. Huurders hoeven dus zelf geen aanvraag in te dienen.

VOLOP VISIE IN ARNHEM EN ROTTERDAM

In Arnhem heeft de SP samen met de PvdA en de Partij voor de Dieren een motie voor betaalbaar wonen ingediend. Speerpunten daarbij zijn onder meer het uitbreiden van de woningvoorraad en het voorkomen dat mensen in de problemen raken door te hoge huren. Evenals de SP Velsen constateert de SP Arnhem dat woningen met een huurprijs tot de huurtoeslaggrens (710,-) voor een groeiende groep huurders niet meer te betalen zijn. In Rotterdam stelt de SP de bewoners van de stad centraal in een eigen Woonvisie. Bouwen voor de eigen buurt in plaats van voor rijke en hoogopgeleide woningzoekenden van buitenaf moet absoluut prioriteit krijgen. Maar wat wil het college? Maar liefst 20.000 sociale huurwoningen schrappen en daarvoor tot 2030 slechts 16.000, ook nog eens duurder, woningen terugbouwen. SP-raadslid Querien Velter: 'Rotterdam moet stoppen met sloop-nieuwbouw in de huidige voorraad, maar als de wieweerga zorgen voor extra woningen door herbestemmen van lege kantoorruimte en nieuwbouw. Denk alleen al aan meer woningen die nodig zijn voor de huisvesting van statushouders, als de wethouder zijn beleid niet aanpast dreigt er woningnood voor reguliere woningzoekenden.' De SP pleit juist voor het creëren van meer woningaanbod in het goedkope segment en net daarboven, 30.000 woningen in 15 jaar is de inzet voor Rotterdam.

foto SP Nijmegen

WOONFRONT

foto SP Utrecht

TRENDBREUK IN UTRECHT

Ook in Utrecht merken ze wie er aan het roer zit. Onder leiding van SP-woonwethouder Paulus Jansen zijn heldere prestatieafspraken gemaakt tussen de gemeente en de corporaties. Fractievoorzitter Tim Schipper: 'Eindelijk, na jaren van massale sloop, is het aantal betaalbare huurwoningen gestegen. Met 1200 om precies te zijn. Sloop is voortaan nagenoeg uitgesloten. Met renovatie behoud je woonruimte, schep je werkgelegenheid en kun je iets doen aan het energieverbruik.'

Volgens Tim Schipper is er sprake van een trendbreuk. 'Alleen al de afgelopen vier jaar nam het aantal woningen in deze categorie met 6000 af. Met 1200 nieuwe huizen zijn we er nog lang niet, maar het gaat zonder meer de goede kant op.'

Ook een doelgerichte 'verduurzaming' van de woningen vormt onderdeel van de deal met de corporaties. Verkoop van huurhuizen wordt aan banden gelegd. Alleen als er per saldo meer betaalbare woningen voor in de plaats komen, mag een corporatie bezit van de hand doen.

Tim Schipper denkt overigens wel dat de sociale woningbouw pas echt een substantiële impuls krijgt als de verhuurdersheffing wordt afgeschaft en het geld dat daarmee vrijkomt door corporaties in nieuwbouwplannen wordt geïnvesteerd, iets waarvoor Paulus Jansen zich in 2013, toen hij nog Kamerlid was, ook al sterk maakte.

ONBETAALBAAR VERKLAARDE WONINGEN IN VELSEN

In Velsen trekt de SP al geruime tijd ten strijde tegen het huurbeleid van twee corporaties. Er zijn er drie, maar de derde speler op de plaatselijke woningmarkt heeft in het geheel een bescheiden eigen rol. De qua grootte middelste van de drie heeft zich gevoelig getoond voor de argumenten van de actievoerders.

De grootste, Woningbedrijf Velsen, is nog niet overstag gegaan en houdt vast aan honderd procent van de wettelijke huursom. Dat wil zeggen dat nieuwe huurders het volle pond (100 procent) van de wettelijk maximale huur betalen. 'Die corporatie, die zestig procent van alle sociale huurwoningen bezit, blijft maar omtrekkende bewegingen maken. Maar wij geven natuurlijk niet op', zegt afdelingsvoorzitter ad interim Jan Müter.

foto SP Velsen

Om aandacht te genereren voor de uit de pan rijzende huurbedragen zijn de kozijnen van een eenvoudig tweekamerappartement in een portiekflat in de Lange Nieuwstraat van een laagje goudverf voorzien. Müter: 'Deze Onbetaalbaar Verklaarde Woning kost 675 euro per maand, terwijl het complex

nota bene tien jaar geleden op de nominatie stond om te worden gesloopt. Door vast te houden aan de maximale huur komen vooral huurders met recht op een huurtoeslag in de verdrinking. Nieuwe huurders moeten twintig tot veertig procent meer betalen en dan te bedenken dat de huurprijzen de afgelopen jaren al met tien tot twintig procent waren gestegen.' Velison Wonen daarentegen besloot na een door de SP bedongen onderzoek naar de betaalbaarheid van sociale huurwoningen de streefhuur te verlagen naar 81 procent van wat wordt gezien als de maximaal redelijke huur. Jan Müter: 'Bij andere corporaties in de regio schommelt dat percentage tussen de 72 en 80 procent. Dus alleen Woningbedrijf Velsen wil het onderste uit de kan. Wij blijven er bovenop zitten.' ●

foto Machteld Vellema

foto SP Arnhem

DE RECHTSE HETZE TEGEN VLUCHTELINGEN

“Een vluchteling krijgt meer dan 4000 euro per maand! En nog tassen vol gratis boodschappen en gratis borstvergrotingen! Het zijn ook nog eens bijna allemaal IS-strijders en ze zijn veel te rijk om vluchteling te zijn. Ze zijn agressief, ondankbaar en elke maand komen er meer!” Gelooft u het nog?

DE TEGENSTRIJDIGE BERICHTGEVING over de gebeurtenissen op oudjaarsnacht in Keulen en de heftige reacties op die berichtgeving tonen aan hoe belangrijk het is om zin en onzin van elkaar te blijven scheiden. Geloof u alle verhalen nog? Of kunt u inmiddels de nepverhalen van de echte verhalen onderscheiden? Sociale media, websites en in iets mindere mate klassieke media worden overspoeld met nepverhalen over vluchtelingen – met een Engelse term ‘hoaxes’ genoemd. Hoaxes zijn vaak foto’s die worden hergebruikt om propaganda mee te voeren – soms door er een heel andere betekenis aan te geven, soms (ook) door de foto te veranderen. Hieronder een aantal voorbeelden daarvan. Ook wordt er soms gewoon een schokkend cijfer verzonnen; cijfers of bedragen doen het altijd goed. Ook daarvan komen voorbeelden. Het is opvallend hoeveel er gelogen wordt, en door wie.

Een voorbeeld.

Twitteraar Tanja Meijer (met als logo de tekst ‘Refugees are welcome’ – vluchtelingen niet welkom) maakt een vergelijking tussen vluchtelingen, die blijkbaar met boodschappentassen vol de winkel uitlopen,

Refugees are welcome
Tanja Meijer (@Tanjameijer) · 22 dec. 2015
Goed gedaan, Nederlandse regering. Wees vooral trots op jezelf...
#ASHAME

terwijl de Nederlanders het moeten doen met wat er bij de Voedselbank overblijft. Andere mensen reageerden gelukkig al vrij snel dat de bovenste foto niet bij een supermarkt is en dat in de boodschappentassen de schamele bezittingen van de vluchtelingen zitten, en geen voedsel. Het is een hoax omdat de foto niet klopt. Wat wél klopt, is dat vluchtelingen in principe goed te eten krijgen of kunnen kopen. De schande van de voedselbanken los je echter niet op door vluchtelingen nóg minder te gunnen.

Aarts versus Decker

Twitteraar Ton Aarts maakt er een sport van om hoaxes te ontmaskeren. Het viel hem in september op dat één twitteraar, René Dercksen, PVV-Eerste Kamerlid, het wel heel bont maakte. In een paar weken tijd vond Aarts meer dan 25 leugens. Intussen staat de teller nog hoger.

Deze tweet stuurde senator Dercksen begin september de wereld in.

De boodschap: zie je wel, er zitten ISIS-strijders tussen de vluchtelingen, dit is immers dezelfde man.

De reactie van Aarts op deze tweet:

‘Pssst, René: da’s een Koerd. Die tégen IS & Assad gevochten heeft. Hoax 6 binnen 48h van je... pic.twitter.com/zyFPl3YnW6’

Anderhalve maand later retweet (de twitterterm voor iets nogmaals posten) Dercksen een bericht van ene Torsten Sjöberg, die naar aanleiding van de berichtgeving dat Zweden veel asielzoekers opneemt, bij onderstaande foto schrijft (vertaald): ‘#IkSteunZweden want onze vrouwen zouden niet moeten worden onderworpen aan walgelijke Moslim-varkens.’

Aarts reageert op zowel Sjöberg als op Dercksen, met onderstaande bericht. Ter verduidelijking: FPÖ is de extreem-rechtse partij in Oostenrijk. Let ook op de net zo schokkende reactie van Sjöberg op Aarts' verbetering:

Vertaling van de reactie: ‘Nog beter, dit laat zien hoe weerzinwekkend Joden zijn’. Wie nog twijfelt of het vuile opzet is of een vergissing, moet even de volgende tweet van deze Sjöberg zien, gepost op 6 januari van dit jaar, meer dan twee maanden nadat hem op de ‘vergissing’ is gewezen:

Hij gebruikt nog steeds dezelfde foto voor haatpropaganda tegen moslims en vluchtelingen. Of de spuger op de foto ook echt een Jood en communist is, is niet gecheckt; gezien de extreem-rechtse bron van het originele onderschrift mag daar ook rustig aan getwijfeld worden.

Website met hoaxes

De ergernis over de leugens over vluchtelingen heeft een website opgeleverd, waarin een aantal veelvoorkomende hoaxes behandeld worden. Op sp.nl/ZZ8 is een aantal bekende leugens verzameld en weerlegd, inclusief bronmateriaal. Bijvoorbeeld de leugen dat asielzoekers 4140 euro per maand zouden krijgen. Die wordt eenvoudig weerlegd met verwijzing naar de landelijke regelingen hierover. Mensen hadden al argwaan kunnen krijgen van het feit dat precies hetzelfde bericht ook in België rondwaart, met exact hetzelfde bedrag. Het bedrag blijft terugkomen in discussies op fora en sociale media.

Ook op deze site de weerlegging van een afschuwelijk gevoelloze leugen. Toen deze zomer de foto van het verdronken kindje Aylan de wereld rondging, begrepen vluchtelingenhaters dat dat hun 'grenzen dicht'-zaak geen goed deed. Dus werd er wat bedacht. Foto's zouden bewijzen dat de foto in scène was gezet. En inderdaad was er nog een foto van een hulpverlener met een kindje met een korte blauwe broek op een andere plek op hetzelfde strand. De onmenselijkheid van deze 'theorie' blijkt wel als de waarheid over de foto's verteld wordt: het kindje op de 'onthullende' foto is het broertje van Aylan, met de naam Galip, die ook verdronken was.

Ga ook naar deze site als u de waarheid wilt weten over de leugens dat vluchtelingen eten weigerden omdat het niet halal was,

Griezelverhalen komen wél in de media, de weerlegging meestal niet

dat vluchtelingenboten containers vol met wapens vervoerden, dat Nederlandse gezinnen met een 4 in de postcode verplicht vluchtelingen moeten opvangen, en nog meer hoaxes.

Haatpropaganda

Dat rechtse politici het niet zo nauw nemen met de waarheid van de 'informatie' die ze delen met de wereld, mag wel blijken uit het voorbeeld van de veel geciteerde 'Islamistische visie op Europa' waarin volgens het verhaal in 2004 een Franse journalist met de naam Philippe Aziz een 25-jarige student van de Universiteit van Lille interviewde, Mohammed Sabaoui. Het verhaal van Sabaoui is een verontrustend relaas over de strategie van moslims om misbruik te maken van de ruimte die zij in Europa krijgen zodat zij uiteindelijk het continent kunnen overnemen en de sharia invoeren. Het hele interview heeft echter nooit plaatsgevonden. De interviewer was al in 2002 overleden, de geïnterviewde komt niet voor in de administratie van de universiteit van Lille. De bron van het interview is eenvoudigweg niet terug te vinden. Haatpropaganda.

Ondanks dat dit overduidelijk nonsens is, past het toch veel te goed bij het angstverhaal dat de PVV en anderen graag verspreiden. U zult dan ook niet verbaasd zijn dat het verhaal besproken wordt – alsof het geen hoax is – op de websites van Leefbaar Rotterdam en Vlaams Belang Brussel. PVV-leider Geert Wilders citeerde uit de hoax in een toespraak in Denemarken in 2009. Wilders' speech wordt, inclusief leugenachtig citaat, trots vermeld op de PVV-site.

De drie linkjes:

sp.nl/9fz

sp.nl/9mt

sp.nl/9qf

Sfeer van vluchtelingenhaat

Met de constante stroom leugens wordt structureel vluchtelingenhaat aangewakkerd. Want de hoaxes worden grif gedeeld op facebook en twitter. Wie heeft tijdens een recente verjaardag niet de fantastische verhalen over asielzoekers moeten aanhoren?

En tenzij u hoax-expert bent, kunt u ze niet meteen allemaal weerleggen. Probleem is ook dat de griezelverhalen wél in de media komen, en de weerlegging meestal niet. En als dan zelfs politici van een regeringspartij mee gaan doen, is wel duidelijk wie baat hebben bij al die haat. Zo beweerde VVD'er Zijlstra ten onrechte dat vluchtelingen recht zouden hebben op medische ingrepen zoals ooglidcorrecties en borstvergrotingen. VVD-premier Rutte wist eind november aan de Telegraaf te vertellen dat er nog steeds tienduizend vluchtelingen per dag Griekenland binnenkomen, terwijl dat aantal al wekenlang véél lager was, ongeveer 600 per dag. De voorzieningen van vluchtelingen overdrijven en de grootte van de instroom met een factor 15 overdrijven; het is duidelijk niet de bedoeling dat Nederlanders hun mening over de opvang op feiten gaan baseren.

Geloof de leugens dus niet. Uiteraard: niet alles gaat goed, problemen moet je aanpakken, vluchtelingen zijn niet allemaal perfecte mensen, de instroom van zo veel mensen (maar minder dan u wellicht denkt!) levert praktische problemen op en we moeten zorgen dat de steun voor opvang niet verspeeld wordt. Maar trap niet in de rechtse hetze. Want, om met nog maar een laatste hoax te eindigen: het is niet zo dat 'de Nederlanders' willen dat de grenzen dichtgaan, zoals rechtse politici, hoaxmakers en andere 'bezorgde burgers' graag beweren. Uit een onderzoek door I&O Research, middenin de golf van haatpropaganda, bleek nog steeds twee derde van de ondervraagden een asielzoekerscentrum (azc) in hun gemeente vooraf te accepteren. En, voor de angstigen onder hen: slechts 15 procent ervaart na de komst van een azc overlast (dat is vooral overlast van 'hangvluchtelingen'), terwijl 49 procent dat van tevoren wel had verwacht. Sterker nog, hoewel maar 12 procent van tevoren dacht dat de komst van de vluchtelingen interessant of leuk zou zijn, stijgt dat percentage naar 25 procent na de komst van een azc. ●

De screenshots van twitterberichten zijn gemaakt op 8 januari 2018.

tekst Diederik Olders

EEN ANDERE BESTUURSCULTUUR IN HET HOGER ONDERWIJS

BAANTJESJAGER

ROOD-lid Sebastiaan Proos heeft gesolliciteerd naar de functie van bestuursvoorzitter bij de hogeschool waaraan hij studeert. Kansloos? 'Ik sta wel dicht bij studenten en docenten.'

'Het liefst zie ik een academische samenleving waarin studenten en docenten zelf hun instelling besturen, met gekozen bestuurders die niet geworven worden uit het corporate business-milieu. Het is niet onmogelijk, het is niet onverstandig, het is slechts ongunstig voor degenen die voorheen als enigen aanspraak maakten op dit soort functies.'

Dat is geen zin die je verwacht in een sollicitatiebrief voor de functie van voorzitter van het college van bestuur van de Hogeschool en Universiteit van Amsterdam. Het is dan ook geen sollicitant uit het 'corporate business-milieu', maar de Amsterdamse student hbo maatschappelijk werk en dienstverlening, tevens SP- en ROOD-lid, Sebastiaan Proos.

› Is dit een serieuze sollicitatie?

'Jazeker. Ik zal niet ontkennen dat er een luidieke kant aan zit, maar ik sta wel dicht bij studenten en docenten dan andere kandidaten, die in grote lijnen de huidige bestuurscultuur zullen willen voortzetten.'

› In je sollicitatiebrief spreek je je uit voor radicale veranderingen. Zoals?

'Er is veel mis op de universiteit en de hogeschool. Veel komt voort uit de neoliberale bestuurscultuur, met haar rendementsdenken en cijferfetisjisme. In dat denken worden waardevolle disciplines zoals geesteswetenschappen minderwaardig geacht, bijvoorbeeld omdat het minder zou aansluiten bij de wensen van het bedrijfsleven. Kennis is dan alleen nog maar waardevol als er – in de ogen van de mensen die nu het bedrijfsleven bestieren – winst mee gemaakt kan worden.'

› Wat zie je nog meer als onderdeel van die cultuur?

'Je ziet bijvoorbeeld dat werknemers zo veel mogelijk en steeds meer op basis van tijdelijke contracten worden aangetrokken – alleen al om dwarsliggers weer snel kwijt te kunnen. Critiek en reflectie zijn ongewenst geworden.'

› Je hebt het ook over meer inspraak.

'Het hoger onderwijs is niet van het bedrijfsleven, maar het is publiek bezit. Dan moet je dus inspraak organiseren voor anderen dan alleen bedrijfstypes die commissariaten en andere lucratieve bijbaantjes sparen. Zorg

voor echte inspraak door de mensen die het werk doen, de docenten, en de mensen die belang hebben bij de kwaliteit van het onderwijs, de studenten.'

› Je inbreng lijkt erg op de eisen van De Nieuwe Universiteit, de beweging die ontstond ten tijde van de bezetting van onder andere het Maagdenhuis een jaar geleden.

'Ja, ik was ook een van de bezetters. De SP en ROOD hebben onze oproep toen ook gesteund. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk vertaalt de ideeën van De Nieuwe Universiteit in voorstellen voor de Tweede Kamer.'

› Wat ga je verdienen als je bestuursvoorzitter wordt?

'Haha, een stuk minder dan de vorige als het aan mij ligt. Ik vind het bedrag dat een docent verdient meer dan genoeg. Bedenk daarbij ook dat docenten een stuk meer uren maken dan er in hun contract staan.'

› En wat wordt je eerste besluit als nieuwe voorzitter?

'Verkiezingen uitschrijven voor het college van bestuur. Uiteraard inclusief mijn eigen functie. We moeten af van de ons-kent-ons-selectie; ik vermoed namelijk dat ze allang iemand op het oog hebben en dat de procedure een formaliteit is. En zelfs als dat niet zo is: mijn brief werd beantwoord door Egon Zehnder, het grootste private selectiebureau ter wereld, met zijn peperdure kantoor midden op de Amsterdamse Zuidas. Dan weet je wel wat voor kandidaat ze zoeken.'

› Je schat je kansen niet hoog in?

'Ik krijg veel steunbetuigingen van studenten en docenten. Maar de raad van toezicht heeft het laatste woord. De voorzitter daarvan is Atzo Nicolaï, voormalig VVD-minister, bestuurder van VNO-NCW en directeur van chemieconcern DSM. Dus wat denk je? Wat mijn sollicitatie in elk geval doet is mensen laten zien hoe dit soort benoemingen gaat. Ik hoop dat dit mensen aan het denken zet. Dat kunnen we goed gebruiken in het hoger onderwijs!'

In de loop van januari krijgt Proos te horen hoe de procedure verder verloopt. ●

tekst en foto Diederik Olders

Lees hier de sollicitatiebrief van Proos sp.nl/ZZ7

ONTWIKKELINGSLANDEN verliezen per jaar meer geld aan de mede door Nederlandse brievenbusfirma's mogelijk gemaakte **belastingontwijking** dan ze ontvangen aan hulp.

 Zie voor het verslag van het Moed-debat over belastingontwijking sp.nl/ZZm

SP-SENATOR FRANK KÖHLER noemt het **belastingplan** van het kabinet een gemiste kans om via fiscale maatregelen de ongelijkheid tussen rijk en arm in Nederland kleiner te maken.

 sp.nl/ZZs

> DEENS NEE TEGEN MEER BRUSSEL

Begin december heeft 53 procent van de Deense bevolking zich in een referendum uitgesproken tegen het overdragen van meer justitiële bevoegdheden naar de Europese Unie. Enhedslisten-De Rød-Grønne, de meest linkse partij van Denemarken, is erg blij met de uitslag. De partij ziet het als een nee tegen de afbraak van democratie en rechtszekerheid, maar geen nee tegen internationale samenwerking.

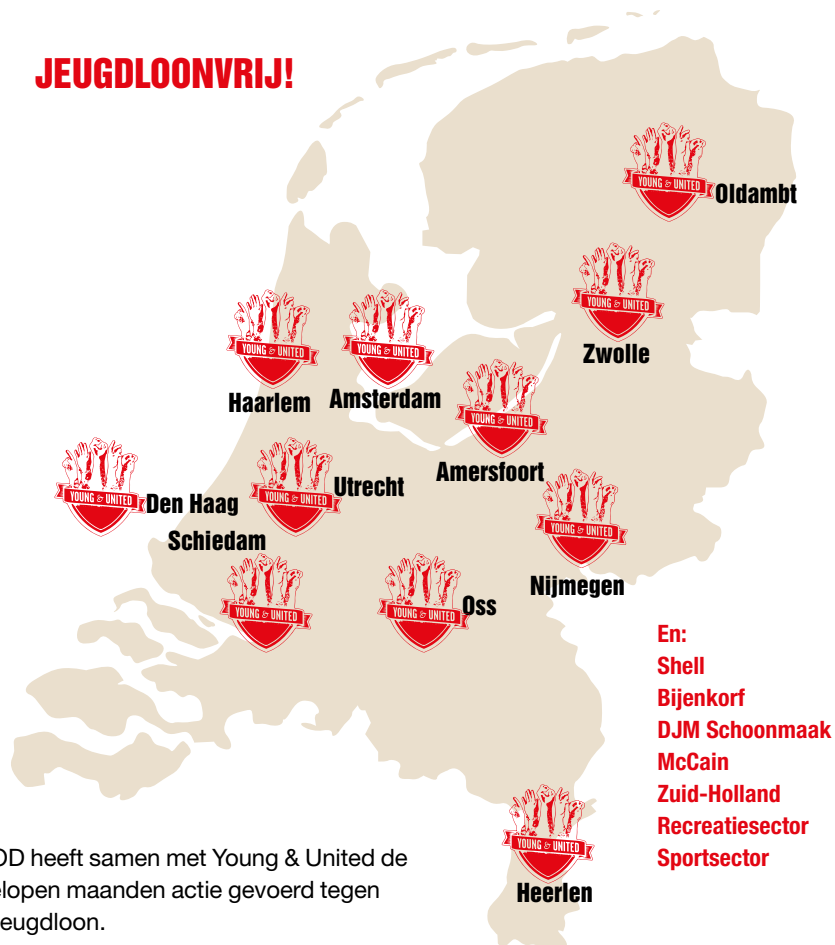

foto Sander van Doorspronk

> 10 MILJOEN EXTRA VOOR CULTUUR

SP-Tweede Kamerlid van Dijk (foto) is blij dat er, na de enorme bezuinigingen, nu weer geld voor cultuur bijkomt. 'In de sector is al jaren sprake van stille armoede onder kunstenaars en personeel van culturele instellingen. Nu is er 10 miljoen extra, dankzij een geslaagde samenwerking tussen VVD, PvdA, SP, D66 en GroenLinks. Daarin is onder andere 3,5 miljoen gereserveerd voor festivals en 250.000 euro voor een fonds voor archeologie.' Van Dijk pleitte, samen met de Raad voor Cultuur, al enige tijd voor extra geld voor de cultuursector, maar tot voor kort gaven andere partijen daaraan geen gehoor.

> JEUGDLOONVRIJ NEDERLAND IN 2016

ROOD heeft samen met Young & United de afgelopen maanden actie gevoerd tegen het jeugdloon.

Eenenveertig jaar lang zijn jongvolwassenen afgescheept met een (te laag) jeugdloon, maar inmiddels hebben 12 gemeenten, 7 bedrijven c.q. sectoren en een meerderheid in de Tweede Kamer ingezien dat het jeugdloon achterhaald is. Om de druk op Minister Asscher verder op te voeren, roept ROOD iedereen op om

ervoor te zorgen dat je eigen gemeente ook het goede voorbeeld geeft zodat Nederland in 2016 helemaal jeugdloonvrij wordt.

Mail voor meer informatie en een voorbeeldmotie rood@sp.nl

> 'PSYCHISCH ERNSTIG IN DE KNEL'

Voor 2020 wordt het aantal plekken in geestelijke gezondheidsinstellingen met een derde verminderd. Uit onderzoek van de SP onder ruim 1000 medewerkers van die instellingen blijkt dat 7 op de 10 het tempo waarin het aantal plekken wordt afgebouwd onverantwoord vindt. Door die bezuinigingen neemt, volgens de medewerkers, het aantal verwarde personen op straat toe.

'Handen aan vol'

SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius: 'Veel patiënten zitten psychisch ernstig in de knel. In de instellingen zijn de bedden verdwenen, thuis kan de zorg niet gegarandeerd worden. Los nog van het mogelijke gevaar dat deze mensen voor zichzelf en

hun omgeving vormen, hebben ook politie en andere hulpdiensten hier de handen aan vol. De afbouw van het aantal bedden moet, zolang de zorg thuis niet op orde is, stoppen.' Negentig procent van de medewerkers zegt dat de zorg voor patiënten is verslechterd. Daarnaast zijn er door de toenemende bureaucratie steeds minder handen aan het bed gekomen. Siderius vindt de uitkomsten van het onderzoek schokkend. 'In het belang van de patiënten zelf én de hele samenleving moeten de bezuinigingen op de geestelijke gezondheidszorg echt van tafel.'

 www.sp.nl/ZZh

ANALYSE

DUIZEND BOMMEN EN GRANATEN

AWAC

Na de terroristische aanslagen in Parijs stuurden de mondiale grootmachten een nieuw echelon van hypermoderne wapensystemen naar Syrië. Wat gaat dat uithalen?

RUSSISCHE RAKETTEN, Royal Air Force, Luftwaffe, US Navy; als kind bouwde ik midden jaren tachtig zowat het hele arsenaal van de NAVO en het Warschaupact na. In het klein natuurlijk: bouwpakketten, meestal schaal 1 op 72. Sinds kort lijken de oude tijden te herleven en zie ik de vliegtuigen en schepen die destijds vroeg of laat onder de stofdoek van mijn moeder sneuvelden weer terug. Maar dan in het echt.

Want de grote naties van de Koude Oorlog laten nu hun spierballen zien. Vlak na de aanslagen in Parijs stuurden ze het puikje van hun conventionele slagkracht naar Syrië om daar IS te bombarderen. Daarbij gaat het feitelijk om extra slagkracht in de regio, want heel wat landen – waaronder Nederland – voeren al geruime tijd aanvallen uit tegen IS in Irak. Tot aan die gitzwarte 13 november 2015 waren alleen de Verenigde Staten, Saoedi-Arabië, Rusland, Canada, Australië en Frankrijk actief boven Syrië. Vooralnog doet Nederland dat niet, alhoewel regeringspartij VVD er wel voor voelt. En de Amerikanen hebben ons land al gevraagd om mee te doen. Nieuw in het rijtje zijn Groot-Brittannië en Duitsland, die min of

meer uit solidariteit met Frankrijk meedoen. Ondertussen versterkt Amerika zijn oorlogsvloot in de Middellandse Zee en doet Rusland hetzelfde met de marine-eskaders op de Zwarte Zee.

F22 Raptor

foto U.S. Navy Photographer

USS Harry Truman

foto U.S. Navy Photographer

Charles de Gaulle

Augsburg

EA-18G Growler

foto Alan Wilson / flickr.com

Deskundigen zetten grote vraagtekens bij de effectiviteit van de luchtaanvallen, zowel in zuiver militair opzicht als in politieke zin. Een paar overwegingen.

- De vraag of IS in Syrië enkel met bombardementen te verslaan is, is gemakkelijk te beantwoorden: nee. Wat dan ook nodig is, is een grondoorlog. Maar ook dan is succes tegen terreur allesbehalve verzekerd, zoals we in Irak en Afghanistan hebben kunnen zien.

- ‘Europa wordt echt niet veiliger door nog meer bommen op Syrië’, zei SP-Harry van Bommel onlangs. Van de lugubere logica dat het opvoeren van militair machtsvertoon het terrorisme juist aanwakkert getuigen de aanslagen in Parijs, waar het IS helaas lukte om de oorlog naar het hart van Europa te brengen. Zo is de cirkel rond: IS lijkt militair weinig in te brengen te hebben tegen het westerse wapengekletter en stuurt zijn strijders (terug) naar Europa om aanslagen te plegen, waarna de roep om wraak van westerse regeringen leidt tot nieuwe en intensievere bombardementen, waarvoor de jihadisten dan weer wraak zweren.

- Het feit dat Rusland S400-luchtdoelraketten naar de regio heeft gedirigeerd, duidt op het gevaar van een gigantische escalatie. De Russen, bevriend met het Assad-regime, deden dat naar aanleiding van het neerhalen van

een van hun vliegtuigen door Turkije. Maar je hoeft geen wapendeskundige te zijn om te begrijpen dat S400's geen blokje om vliegen als ze per ongeluk op een niet-Turks vliegtuig worden afgevuurd. Begin oktober scheerden Russische en Amerikaanse gevechtsvliegtuigen al eens rakelings langs elkaar boven Syrië. ‘Kleine’ kanttekening: de mogelijkheden die na 13 november een nieuw echelon vliegtuigen, schepen en ander wapentuig in de strijd gooiden zijn – op Duitsland na – allemaal kernmachten...

- Interessant – en griezelig! – is het om eens te kijken naar wie er met welk wapentuig eigenlijk tegenover wie staat. Uit onderzoek van Amnesty International blijkt dat de wapens van IS grotendeels afkomstig zijn uit de landen die nu hun militaire spierballen extra laten rollen: de Verenigde Staten, Duitsland en Rusland. En wat dacht u van deze: eind november ‘lekte’ het Russische ministerie van Defensie beelden van Russische bommenwerpers boven Syrië die geëscorteerd worden door Iraanse(!) F-14 gevechtsvliegtuigen. Die escorte was kennelijk nodig omdat de Russen wel erg dicht langs de Israëlië(!) grens vlogen. De F-14 is bizar genoeg van Amerikaanse makelij en werd in jaren zeventig aan Iran geleverd, toen de sjah er nog aan de macht

was. Maar Iran heeft sinds kort weer een hooglopend en levensgevaarlijk conflict met Saudi-Arabië en uitgerekend de luchtmacht van Saudi-Arabië vliegt rond met de MRCA Tornado. Dat is ‘toevallig’ hetzelfde vliegtuigtype dat Groot-Brittannië en Duitsland na 13 november naar Syrië stuurden. De MRCA Tornado is een Brits/Duits/Italiaans product.

En het zijn niet alleen de wapenindustrieën van de grote naties die garen spinnen bij het wapengekletter in het Midden-Oosten. Vorig jaar schreef de Belgische PVDA-voorzitter Peter Mertens in een opinie-artikel het volgende: “In de periode 1998-2012 heeft België alleen al aan Saoedi-Arabië voor meer dan 2 miljard euro aan wapens geleverd, blijkt uit een overzicht van Europese exportvergunningen. Saoedi-

Rafale

foto Ronnie Macdonald / flickr.com

Arabië koopt gemiddeld een zesde van al het Belgische wapentuig en is daarmee na de VS de grootste klant voor België.”

Tot slot een paar krantenkoppen van vorig jaar: ‘Wapenindustrie Rusland overtreft westerse rivalen’ (Volkskrant, 31 juli 2015) en ‘Franse wapenindustrie beleeft topjaar’ (Elsevier, 4 juli 2015).

Handel is handel, zullen we maar zeggen. Maar vergeef me; daar begreep ik als kind nog helemaal niets van. ●

tekst Rob Janssen

foto Ein Dahmer

foto Vitaly V. Kuzmin

> VAN FOSSIEL NAAR DUURZAAM

foto Goya Bauwens / flickr CC

Windmolens op zee: goed idee wat de SP betreft.

Eric Smaling, SP-Tweede Kamerlid en woordvoerder Milieu, kijkt terug op een turbulente jaarafsluiting. De klimaattop in Parijs leverde een wereldwijd gesteund akkoord op, maar ondertussen loopt in Nederland de bouw van windmolens op zee vertraging op doordat minister Kamp niet naar zijn advies luisterde. 'Het uitvoeren van de afspraken uit het klimaat-akkoord wordt een uitdaging van de bovenste plank.'

Tranen

12 december, Smaling komt opgetogen terug uit Parijs: 'High fives, omhelzingen, tranen! Dit had de wereld nodig. Maar gaan de afspraken ver genoeg? Het kan

altijd beter. Zo zijn lucht- en scheepvaart uitgezonderd. Dat is jammer, maar de kracht van het akkoord zit hem in het feit dat alle landen meedoen. Voor veel eilandstaten gaan de afspraken niet ver genoeg, maar dat op Kiribati iedereen al regelmatig tot zijn enkels of hoger in het zeewater staat heeft ongetwijfeld geholpen om op hoogstens 2 graden temperatuurstijging te gaan zitten. Hiermee staan steeds meer seinen op groen voor de omslag van fossiel naar duurzaam. Voor Nederland zal het niettemin een extra zware klus zijn. Het goedkope gas heeft van ons land een energie-intensief land gemaakt, we hebben een beetje wind en zon, geen waterkracht van veel betekenis

en veel mensen per vierkante kilometer. Ga er maar aan staan.'

Traineren

22 december, Smaling kijkt hoofdschuddend naar het debat over de wijziging van de Elektriciteits- en Gaswet in de Eerste Kamer: 'De Eerste Kamer, waaronder ook de SP, heeft tegen de wet gestemd die nodig was om met de bouw van windparken op zee te beginnen. Niet omdat we tegen die windparken zijn. Die moeten er volgens de SP komen, alleen schrijft diezelfde wet ook de splitsing van energiebedrijven voor waar we al jaren tegen strijden. In 2008 werden Essent en Nuon in tweeën gedeeld, waarna de commerciële tak van beide bedrijven razendsnel werd opgekocht door buitenlandse energiereuzen. Twee andere Nederlandse bedrijven, Eneco en Delta, weigerden zich op te delen en zouden daar nu, tegen alle adviezen in, toe gedwongen worden. Het gevolg: 1500 banen weg, voor niets. Omdat we dit per se wilden voorkomen verwijt minister Kamp ons, en mij in het bijzonder, dat we de ontwikkeling van duurzame energie traineren. Maar hij heeft dit echt over zichzelf afgeroepen. Ik heb meerdere keren gevraagd om de breed gesteunde windparken op zee apart in stemming te brengen. Dat weigerde hij en vervolgens legde hij een aangenomen motie van de Eerste Kamer tegen splitsing op zeer botte wijze naast zich neer, waardoor een meerderheid zich gedwongen zag tegen de gehele wet te stemmen. Ik heb het wel een beetje gehad met deze man.'

sp.nl/ZZn

> TSN? RED DE THUISZORG, VEEG DE TRAP!

Het (dreigende) faillissement van thuiszorg-gigant TSN moet volgens SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius aanleiding zijn voor een ommezwaai in het beleid. In een opinie op zorgnieuwssite skipr.nl pleit Siderius voor schoon schip. Daarbij moet de trap van bovenaf schoongeveegd worden: 'De huishoudelijke verzorging die verleend wordt, zal gered moeten worden, zodat cliënten hun vertrouwde thuiszorg-medewerker behouden en thuiszorgmedewerkers kunnen rekenen op een fatsoenlijk salaris en opgebouwde rechten. TSN zal

als organisatie ontmanteld moeten worden en ontdaan worden van dure directeuren, aandeelhouders en managementlagen.' In december is door de Tweede Kamer een motie van SP en PvdA aangenomen waardoor de relatie tussen cliënt en thuiszorgmedewerker behouden blijft én de thuiszorgmedewerkers hun salaris en arbeidsrechten behouden. 'TSN dook al jaren geleden onder de kostprijs om de concurrenten over de kling te jagen en vond loondump bij personeel zo'n beetje als eerste uit. In een paar jaar tijd werd TSN

de grootste aanbieder van huishoudelijke verzorging in het land. Meerdere keren vroeg de SP aan verschillende staatssecretarissen of het wenselijk was dat zo'n grote thuiszorgreus ontstond: was dit nu marktwerking? De gigantische bezuiniging die het kabinet-Rutte-Asscher over de huishoudelijke verzorging uitstort doet de rest. De bodem van de thuiszorg is bereikt, de thuiszorg gaat failliet.'

Het hele opiniestuk is hier te lezen: sp.nl/ZZn

> EERSTE OVERWINNING NIGERIAANSE BOEREN OP SHELL

Vier Nigeriaanse boeren die, samen met Milieudefensie, Shell hebben aangeklaagd wegens een olielek van de Nigeriaanse dochteronderneming van Shell in 2008, hebben een eerste overwinning op Shell geboekt. Milieudefensie: 'Alle proces-tactieken van Shell zijn door het Gerechtshof van tafel geveegd. Eindelijk – na 7,5 jaar procederen – kunnen we naar de inhoudelijke behandeling in het hoger beroep. Een juridische mijlpaal.' Belangrijk punt daarbij: 'de Nederlandse rechter is bevoegd om over Shells activiteiten in Nigeria te oordelen.' SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen: 'Shell doet er al zeven jaar alles aan om niet aansprakelijk gesteld te kunnen worden. Nu zullen ze toch echt op de proppen moeten komen met interne bedrijfsinformatie over de lekkage en zich

voor een Nederlandse rechter moeten verantwoorden.'

'Niet optimaal'

Gesthuizen heeft in Nigeria met eigen ogen de gevolgen van de enorme oliekkages gezien. 'Dit is een heel belangrijke uitspraak, ook al is de zaak nog steeds niet inhoudelijk behandeld door de rechter. Shell wilde koste wat het kost voorkomen dat een Nederlandse rechter zich over de zaak van de lekkages zou buigen. Om over zoiets te kunnen procederen is er immers sowieso een lange adem en veel geld nodig, maar in Nigeria functioneert het rechtssysteem ook nog eens niet optimaal, op z'n zachtst gezegd. Voor Nigeriaanse boeren die al weinig geld hebben en geen inzage krijgen in de benodigde informatie,

foto Archief Sharon Gesthuizen

In 2010 sprak Sharon Gesthuizen in Nigeria onder andere met activisten en mensen die in de vervuilde gebieden wonen.

zou het daar volstrekt onmogelijk zijn om voor zichzelf op te komen. Het is heel goed dat de Nederlandse rechter daar een stokje voor heeft gestoken.'

> 'VERLAAG KOSTEN WONINGNET'

Wie een sociale huurwoning wil, regelt dat in veel regio's via Woningnet. De SP Amsterdam is een actie begonnen tegen de hoge kosten van Woningnet, omdat vanaf 1 januari 2016 alleen nog de inschrijfduur telt. SP-gemeenteraadslid Erik Flentge: 'De opgebouwde woonduur telt niet meer. Dat kan worden omgezet door inschrijving. Dat kost in Amsterdam maar liefst €50,-. Elk jaar moet er €10,- worden bijbetaald. Dat is

te duur, zeker als je een laag inkomen hebt. In Utrecht bijvoorbeeld is het bovendien een kwart goedkoper. Dit jaar zijn er ruim 100.000 extra inschrijvers door de nieuwe regels. Al die nieuwe inschrijvers leveren Woningnet miljoenen euro's op. De corporaties hebben aangekondigd dat geld dat overblijft bij Woningnet wordt teruggegeven aan de huurders. De stadsregio, de samenwerkende gemeentes waar Woning-

net actief is, wil dat de jaarlijkse verlengingskosten van tien euro verlaagd worden. Dit is een mooie eerste stap, maar we zijn er nog niet. Wij willen op zijn minst een halvering van de verlengingskosten.'

 amsterdam.sp.nl/woningnet

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

2016 WORDT VOOR DE SP HET JAAR VAN DE EUROPESE WAARHEID

Als je de vooruitblikken op het nieuwe jaar leest, dan gaan die, wat de Europese Unie betreft, allemaal over hetzelfde: 2016 wordt het jaar van 'erop of eronder'. Of de hele EU splijt uit elkaar, met een vertrek van de Britten en herinvoering van grenscontroles. Of we zetten flinke stappen richting een federaal Europa, via het spoorboekje van de aanvoerder van de liberalen in het Europees Parlement, Verhofstadt.

Zoals zo vaak in de EU, zal het een beetje van dit en een beetje van dat worden. Met de Britten zullen ongetwijfeld afspraken worden gemaakt die het mogelijk maken voor Cameron om een pro-EU-campagne te voeren. En als de Britse kiezers dan ook nog eens

meewerken, komt er geen Brexit. De vluchtelingen crisis is explosiever. Het gaat hier om het beschermen van mensen en om het wegnemen van angsten. Daar zit een voedingsbodem voor extreemrechts. Hier zal het moeten komen van flink wat extra toppen van regeringsleiders.

Tot zover de doorsneevooruitblik. Die verhuult echter een belangrijke onderstroom: stapje voor stapje breidt de Europese Commissie haar macht op sociaaleconomisch terrein uit. Via de verplichte toetsing op concurrentievermogen, via de toenemende druk om ook de bevoegdheden op belastinggebied naar Brussel over te hevelen en natuurlijk via de lange arm van de Europese Centrale Bank die zonder democratische controle achter de schermen aan de touwtjes trekt.

Voor de SP moet 2016 het jaar worden waarin we ons eigen verhaal over de EU voor het voetlicht weten te brengen. Het verhaal van de invloed van de grote bedrijven en de banken op het sociaaleconomische beleid, van de doorgeslagen bureaucratie in Brussel en van de machtsspelletjes van het politieke establishment daar. Ons verhaal over eerlijke samenwerking is het enige antwoord dat soelaas biedt voor alle uitdagingen die de EU in 2016 het hoofd moet bieden. Aan ons allemaal de taak door de mainstream berichtgeving heen te breken. Daarmee wens ik iedereen een strijdbaar nieuwjaar.

**HARRY VAN BOMMEL PUBLICEERT 15 INTERVIEWS
MET SURINAAMSE NEDERLANDERS**

‘VERVOLG BOUTERSE DESNOODS IN NEDERLAND’

De vraag of en hoe Desi Bouterse vervolgd moet worden voor zijn rol in de decembermoorden, verdeelt Surinamers. Tot in Nederland toe, zo blijkt in de gesprekken die Harry van Bommel voerde voor zijn boek *Surinamers in de Polder*: ‘Iedereen noemt Bouterse. Je kunt haast niet over Suriname spreken zonder Bouterse te noemen.’

De moordpartij 33 jaar geleden op tegenstanders van het militaire bewind blijft een rol spelen in de Surinaamse samenleving, mede omdat toenmalig legerleider Desi Bouterse nu president is van het land. Op dinsdagavond 8 december is in Amsterdam de jaarlijkse herdenking gehouden van deze decembermoorden in Suriname.

Een winderige fakkeloptocht gaat vooraf aan een aantal toespraken. Een van de sprekers is SP'er Arjan Vliegenthart – compleet met ambtsketting, want hij is deze avond in functie als loco-burgemeester. In de hal van

de Stopera, het gemeentehuis van Amsterdam, is een expositie van portretten van slachtoffers van de decembermoorden. Er zijn zeker tweehonderd stemmig geklede geïnteresseerden. Opvallend veel warme aandacht is er voor SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel. Bij zijn tafeltje om zijn boek *Surinamers in de Polder* aan te prijzen blijven mensen staan voor een schouderklop, voor een praatje of om samen op de foto te gaan. Van Bommel wordt aangekondigd als ‘een groot vriend van Suriname’ als hij zijn toespraak begint. Zijn toespraak is een pleidooi om, als berechting in Suriname

niet mogelijk is, te onderzoeken of Bouterse in Nederland vervolgd kan worden. De *Tribune* sprak met Van Bommel over zijn boek en zijn pleidooi.

› Waarom heb je Surinamers in de Polder geschreven?

‘Het boek is gebaseerd op intensieve gesprekken met vijftien Surinaamse Nederlanders. De meesten zijn bekende Nederlanders, maar allemaal zijn het mensen die ik in mijn lange loopbaan in de politiek ben tegengekomen. Door de jaren heen heb ik zoveel mooie verhalen gehoord, indringende verhalen ook, die wilde ik delen. Het zijn echt hún verhalen – ik heb die alleen maar opgeschreven. Ik denk dat dit boek helpt om Surinaamse Nederlanders, Suriname en de relatie tussen Nederland en Suriname beter te begrijpen.

Er zijn heel veel Surinaamse Nederlanders: 350.000. Dus ik heb er 349.985 niet geïnterviewd. Toch denk ik dat veel Surinaamse Nederlanders zich erin zullen herkennen.

‘Veel mensen verwachten geen antwoorden meer’

De mensen die hier kwamen omdat ze op de vlucht waren, of voor studie, voor werk of avontuur – het zijn allemaal puzzelstukjes in de relatie tussen Nederland en Suriname.’

› Wat viel je op tijdens de interviews?

‘We zijn in Nederland gewend de Suri-naams-Nederlandse gemeenschap als een geheel te zien, maar als je er nader naar gaat kijken zie je verschillende groepen. Hindoestanen, Creolen, Javanen, Chinezen, enzovoort. De groepen hebben elk een andere geschiedenis, andere tradities en instituties: denk aan geloof, kerk, infrastructuur, winkels, restaurants.’

› Is dat ook niet een beetje triest eigenlijk, in een land met zo’n relatief kleine bevolking?

‘Nee, want ze hebben ook veel gemeenschappelijk. Het zijn duidelijk verschillende groepen met een duidelijk verschillende herkomst. Juist omdat het een relatief kleine bevolking is, werken de groepen veel samen.’

› Eén naam loopt in ieder geval nogal nadrukkelijk door die gemeenschappelijke geschiedenis heen: Bouterse.

‘Ja, iedereen noemt Bouterse. In elk interview valt zijn naam. Je kunt haast niet over Suriname spreken zonder Bouterse te noemen. Suriname was in 1980 vijf jaar onafhankelijk. De staatsgreep van toen heeft de toekomst van Suriname bepaald. Ook omdat die aanvankelijk mild beoordeeld werd. Bouterse had bij de staatsgreep ook steun van een deel van de bevolking. Er was veel onvrede over de zittende regering. Er zou worden afgerekend met het cliëntelisme, de vriendsjespolitiek in Suriname. Er was echt hoop dat het na, en door, de staatsgreep beter zou worden. Maar het is helaas verworpen tot een dictatuur. De mensen die werden vermoord bij de decembermoorden waren verbonden aan een beweging voor meer democratie. Zulke bewegingen horen bij democratie; zonder oppositie geen democratie. Maar ze werden ervan beschuldigd een coup te plannen – en zijn gemarteld en vermoord.’

› Je hebt je boek gepresenteerd tijdens de herdenking van de decembermoorden. Daar pleitte je voor onderzoek naar de

mogelijkheden om de daders in Nederland te vervolgen.

‘Als het gaat om vervolging van de daders, is Suriname eerst zelf aan zet. Dat is heel lang geprobeerd en vanaf 2007 leek het ook echt die kant op te gaan, tot in 2012 een amnestiewet werd aangenomen. Er is nu een nieuwe kans, omdat het Surinaamse Hof van Justitie heeft besloten dat de amnestiewet niet kan ingrijpen op een lopende zaak. Zeker niet als het om een internationaal misdrijf gaat, een schending van de mensenrechten bovendien.’

› Waarom dan toch een pleidooi om een Nederlandse vervolging te onderzoeken?

‘Als het in Suriname toch niet lukt, en als ook de route via het internationaal recht vastloopt – er is een aanklacht ingediend bij de Organisatie van Amerikaanse Staten – moet Nederland zelf een rechtsgang voorbereiden. Dat kan, als het gaat om een internationaal misdrijf of als Bouterse de Nederlandse nationaliteit had. Eén van de slachtoffers was Nederlander ten tijde van de moorden en het is goed mogelijk dat ook de nationaliteit van Bouterse zelf Nederlands was; dat is nooit goed onderzocht. Nederland zou openheid van zaken moeten geven over alle dossiers die met de coup te maken hebben. Die liggen nu tot 2060 in een kluis, op grond van de Archiefwet. Het is in het belang van de nabestaanden en van alle Surinamers, maar ook van Nederland dat er openheid komt. De relatie tussen Suriname en Nederland is besmet door de decembermoorden; zo zijn ontwikkelingshulp en politieke contacten opgeschort na de amnestiewet.’

› Niet alle Surinamers zijn voorstander van berechting.

‘Dat komt vooral omdat veel mensen geen antwoorden meer verwachten.’

› Waar komt jouw speciale band met Suriname en Surinaamse Nederlanders toch vandaan?

‘Ik had als kind vriendjes in de straat die lang in Suriname hadden gewoond. Dus ik hoorde er veel over. De decembermoorden vonden plaats toen ik in dienst ging en daarna politieke wetenschappen ging studeren; in de jaren tachtig. Dat heb ik allemaal heel bewust meegekregen. Mijn scriptie ging

over politiek gedrag van Surinamers in Nederland, over etnische politiek. In 1995 ben ik voor het eerst naar Suriname gegaan, voor een maand. Ik heb nog steeds contact met mensen die ik toen ontmoet heb. Een van de geïnterviewden is PvdA-Kamerlid Tanja Jadanansing. Ze gaf me de groeten door van haar vader, een gerenommeerd notaris bij wie ik in 1995 op bezoek ben geweest. Weet je, dat typeert ook wel Suriname. Suriname is een dorp: je komt elkaar toch weer tegen. Daarin kan Bouterse weer tot president gekozen worden: in een dorp moet je toch weer samen verder.’

› Over ‘samen verder’ gesproken: je boek is verbrand door een aantal mensen?

‘Ja zij stoorden zich aan het feit dat het woord *neger* voorkomt in het boek, één keer, in een citaat van Prem Radhakishun. Ik citeer de geïnterviewden letterlijk in het boek. Ik heb nog met Prem over het woord overlegd. Prem vraagt zich in het interview af: “Waarom was de verkiezing van Obama, een neger, tot president van de Verenigde Staten zo iconisch?” Hij wijst daarbij op een tegenstelling. Ik denk dat het woord in deze uitspraak essentieel is. Ik heb begrip voor de bezwaren tegen het gebruik van het woord. Maar boekverbranding is een Middeleeuws instrument dat de discussie niet bevordert.’ ●

Op shop.sp.nl is het boek ‘Surinamers in de Polder – Vijftien Surinamers over hun komst naar Nederland’ te bestellen.

Harry van Bommel presenteert zijn boek op bijeenkomsten in verschillende plaatsen. Bijvoorbeeld op 17 januari bij Stichting Federatie Eekta in Den Haag en op 25 januari bij Trefcentrum Wi Masanga in Rotterdam. Op 6 januari overhandigde Van Bommel het vijfhonderdste exemplaar aan Franc Weerwind, de eerste Surinaams Nederlandse burgemeester van een grote stad – in dit geval Almere, de stad met het hoogste percentage inwoners van Surinaams Nederlandse afkomst. Ook organiseren lokale SP-afdelingen discussie-avonden met Van Bommel. Kijk daarvoor op je lokale SP-website.

tekst Daniël de Jongh en Diederik Olders
foto Karen Veldkamp

'EEN PACT MET DE DUIVEL'

Om werken zonder loon te stoppen, heeft de SP een initiatiefwet gepresenteerd waarmee overheden moeten toetsen of er verdringing van betaalde banen plaatsvindt. Ervaringsdeskundige Peter Dibbets is ambassadeur van het wetsvoorstel.

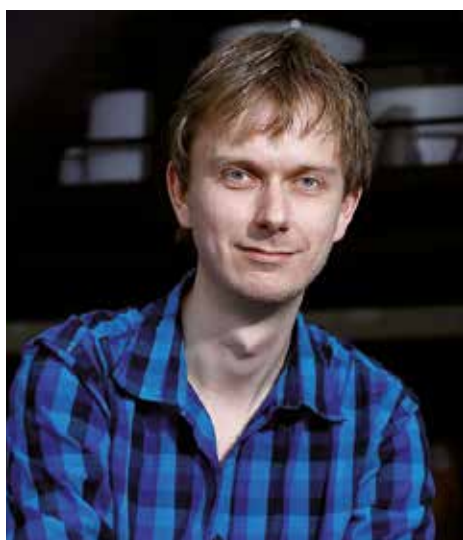

Foto Theo Kock ©

Peter Dibbets: 'De gemeente bracht het als hulp bij het vinden van werk, maar ze maakten het vinden van werk alleen maar moeilijker en verdienden daar ook nog aan.'

'ALS EEN GEMEENTE geld ontvangt voor de inzet van werklozen of als de werkzaamheden voorheen door betaalde krachten werden gedaan of door betaalde krachten zouden kunnen worden verricht, is er sprake van werken zonder loon', vertelt SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut. 'De SP heeft nu een wetsvoorstel ingediend om dat te verbieden. Werken zonder loon kost namelijk banen, leidt ertoe dat steeds meer mensen ver onder het minimumloon moeten werken zonder dat ze pensioen opbouwen en het creëert ook nog eens oneerlijke concurrentie. Het is oneerlijk voor bijstandsgerechtigden die moeten werken zonder loon, voor werknemers wier baan en cao-loon onder druk komen te staan. Maar het is ook oneerlijk voor ondernemers, die geen subsidie van de overheid krijgen in de vorm van "gratis" bijstandsgerechtigden.'

Uitgelachen

Hoe oneerlijk het is om als "gratis" bijstandsgerechtigde te moeten werken zonder loon, weet Peter Dibbets uit Aalten maar al te goed. 'Als je niet tekende voor dit "re-integratieproject" kreeg je geen uitkering, waardoor je feitelijk geen keus had. Ik heb dit toen meteen politiek proberen aan te kaarten. Maar ik werd uitgelachen, want je kunt best iets doen voor je uitkering. Daar is men nu wel een beetje van teruggekomen.' Voor het werk dat Dibbets deed, werd voorheen het minimumloon betaald en dat doet de gemeente inmiddels ook weer. Alleen hebben Dibbets en zijn collega's, die in strijd met de wet wel verplicht werden 32 uur per week te werken zonder loon, nog altijd niets teruggezien voor hun noeste arbeid. 'Ze hebben een half miljoen aan ons verdiend en de burgemeester heeft toegegeven dat de gemeente fout zat. Toch is hun definitieve eindbod duizend euro per persoon voor een leerwerktraject waar je sowieso al recht op hebt. Dat is geen compensatie! Voor ons zit er daardoor niets anders op dan samen met de FNV naar de rechter te stappen.'

Vernederend

'Ik heb me rot gesolliciteerd, maar er is in de Achterhoek nu eenmaal heel weinig werk. Het moeten werken zonder loon voelde alsof ik door een uitkering aan te vragen een pact met de duivel had gesloten. We geven je geld, maar daar staat wel tegenover dat we mogen bepalen wat je moet doen en je constant mogen controleren en straffen.' Dibbets heeft zich inmiddels voor zijn gevoel hervonden doordat hij als vrijwilliger heel actief is voor de vakbond en daar energie van krijgt. Toch spoken de herinneringen aan de drieënhalf jaar werken zonder loon nog dagelijks door zijn hoofd. 'Je was blij als je in de groenvoorziening moest werken, enveloppen moest tellen of spijkers in een rooster moest steken.

GEVOLGEN WERKEN ZONDER LOON

- Een bijstandsuitkering is niet hoog en kan leiden tot armoede en uitsluiting
- Verdringing van betaalde banen

- Geen uitzicht op betaald werk, hierdoor zijn mensen soms jaren lang afhankelijk van een uitkering

Dan hoefde je namelijk niet in de grote hal van het ISWI, het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen, kunstbloemen in potjes te steken of de bladeren van die kunstbloemen uit te vouwen. Dat was echt vernederend. In de zomer was het veel te warm in die hal en in de winter juist hartstikke koud. Alle ruimtes waren met elkaar verbonden waardoor diesel- en lijmdampen de stoffige ruimte inkwamen waar wij op veel te oude stoelen dat geestdodende werk moesten doen. Je begint positief, maar week na week bekruipt je steeds meer het gevoel dat er iets niet klopt. Er hing een heel depressieve sfeer, regelmatig huilden er mensen. In je vrije tijd moest je solliciteren, maar daar had je totaal geen energie meer voor en wie

- Werken zonder loon wettelijk verbieden door invoering van de verdringingstoets
- Eerlijk werk voor een eerlijk loon

- Gerichte begeleiding van bijstandsgerechtigden, in plaats van doelloze trajecten en onbetaald werk

illustratie Marc Kollie

neemt nu iemand aan die zo lamgeslagen overkomt?’

‘Traumatische ervaring’

Ondanks het lamgeslagen gevoel en de constante dreiging met straffen begint Dibbets gedurende de drieënhalf jaar dat hij voor het ISWI werkte voor zichzelf op te komen. ‘Ik moest een sporthal gaan beheren, terwijl bij een andere sporthal de beheerders wel een cao-loon krijgen. Ik weigerde dat. Ik zou dan elke avond en ieder weekend moeten werken en dus mijn band, vriendin en vrienden nooit meer kunnen zien, zonder er een euro extra voor te krijgen. Daar is mijn uitkering twee maanden voor gekort, wat voor mij de druppel was. Toen heb ik als een van de eersten mijn nek uitgestoken en een actiecomi-

té opgericht. Ik wist dat ik daarvoor gestraft zou worden, maar dat was het me waard en ik heb er geen moment spijt van. In de ISWI-hal mochten we niet te veel met elkaar praten en werden we zelfs uit elkaar gehaald als ze merkten dat mensen van het actiecomité bij elkaar zaten. Het was voor mij echt een traumatische ervaring. Laatst vond ik werk, maar werd ik door het uitzendbureau in een hal geplaatst die me deed denken aan de ISWI-hal. Ik kreeg daar zo’n slecht gevoel van dat ik helemaal kapot thuis kwam. Ik ben niet meer teruggegaan naar die hal omdat ik me niet meer wil laten misbruiken. Dat heb ik eerlijk verteld aan de consulente bij de gemeente die me op dat moment begeleidde, maar toen ik twee maanden later een nieuwe consulente kreeg werd ik ineens

alsnog gekort op m’n uitkering. Maar inmiddels ben ik veranderd en kom ik wel voor mezelf op. Ik ben in beroep gegaan tegen die sanctie en neem daarin mee dat de burgemeester mij en de andere actievoerders als het vijandige kamp en oproerkrakers heeft omschreven.’

‘De uitverkorenen’

Niet alleen kreeg Dibbets mentale klachten van het gedwongen werken zonder loon, ook werd zijn afstand tot de arbeidsmarkt er groter door. ‘Het werd als re-integratieproject gebracht dat je zou helpen om werk te vinden door je arbeidsritme te leren. Alsof ik van mijn mbo- en hbo-opleiding en mijn werk als filiaalmanager van een supermarkt nog geen arbeidsritme geleerd had. Het zwartboek dat we als actiecomité van zo’n zestig mensen samen met de FNV op 28 december hebben aangeboden aan het ISWI over het werken zonder loon hebben we “De uitverkorenen” genoemd. De consultants van de gemeente brachten het zo positief. Wij waren de uitverkorenen die mee mochten doen aan dit re-integratieproject, de echt kansloze werkzoekenden werden er niet eens voor gevraagd. Boften wij even. Wat het ISWI deed mag wettelijk niet eens, want het was op geen enkele manier maatwerk. Er werd niet gekeken wat jij nodig had om aan werk te kunnen komen en de consultants zeiden zelf ook dat je het werk voor het ISWI maar beter niet op je cv kon zetten, omdat het alleen maar slecht overkomt.’

Meld je

Voor Karabulut klinkt het verhaal van Peter Dibbets en zijn collega’s jammer genoeg maar al te bekend. ‘Aalten en Oude IJsselstreek zijn lang niet de enige gemeenten die mensen met een uitkering op deze manier uitbuiten. Ik ken talloze soortgelijke verhalen, uit alle hoeken van het land. Er zijn zelfs mensen die ontslagen worden, in het kader van bezuinigingen, en vervolgens gedwongen worden zonder loon exact hetzelfde werk te doen. De SP vindt dit onacceptabel en wil samen met vakbonden en andere politieke partijen het verzet organiseren tegen dit oneerlijke werk. Daarom hebben we landelijk en lokaal meldpunten opgezet en een initiatiefwet geschreven die moet leiden tot een wettelijk verbod op werken zonder loon. Ik roep iedereen dan ook op zich bij ons te melden en mee te doen met deze strijd.’ ●

tekst Jola van Dijk

 www.sp.nl/werkenzonderloon

LINKSVOOR **'ARMOEDE IS NIETS OM JE VOOR TE SCHAMEN'**

SP-gemeenteraadslid Petra Coret (57) uit Vlissingen is moeder van twee volwassen zoons. Ze houdt van lezen en koken en wandelen met haar twee Engelse staffords. Lachend: 'Een pittig ras, inderdaad. Een van onze leden zegt weleens: wat moet zo'n lieve vrouw toch met zulke enge honden?! Maar ze zijn goed opgevoed hoor, en heel lief.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Wanneer werd je lid van de SP?**

'In 2010. Ik had met een vriendin handtekeningen opgehaald tegen dreigende inperking van het aantal uitgiftepunten van de voedselbank. Bij de SP vonden we een luisterend oor.'

› **In de media word je het gezicht van stille armoede genoemd, hoe zit dat?**

'Ja, ik word vaak gevraagd om iets te vertellen over armoede. Dat is gekomen nadat ik had meegewerkt aan een fotoproject over de crisis. Ik was mijn baan kwijtgeraakt en kon niet rondkomen. Zoals zovelen van wie je het niet verwacht was ik aangewezen op de voedselbank. Daar kwam ik open voor uit. Je moet je nooit schamen voor je omstandigheden, ik was nog gewoon dezelfde persoon als in betere tijden.'

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**

'Ik werk als vrijwilliger in het Zeeuws Maritiem MuZeeum en bij Mentorschap Zeeland als mentor van dementerende ouderen. Ik zie erop toe dat hun zorgplan goed wordt uitgevoerd en zorg voor hun welzijn, omdat

ze dat zelf niet meer kunnen. Zo ga ik bij ze op bezoek of, als ze dat nog kunnen, met ze op stap. Eén keer ben ik zelfs met iemand op een verre reis geweest, maar dat is natuurlijk heel erg uitzonderlijk.'

› **Waar ging de reis naartoe?**

'Naar India! Met een Indiase man die jarenlang in Nederland heeft gewoond en gewerkt, om geld te verdienen zodat zijn dochters konden studeren. Toen hij ging dementeren en in een verpleeghuis terechtkwam heb ik hem, op hun verzoek, teruggebracht naar zijn vrouw en familie. Een heel bijzondere reis, met gelukkig een happy end. Het gaat heel goed met hem, we hebben nog steeds contact.'

› **Wat is je apartste hobby?**

'Ik verzamel kookboeken, uit alle windstreken. Vrienden en bekenden nemen er soms speciaal eentje voor me mee, pas nog een uit Tsjechië. De taal is geen probleem, 50 gr. is ook in het Tsjechisch 50 gr. Met de plaatjes en ingrediënten kom ik er altijd wel uit.' •

ERIC LEEST

WIE

Eric Smaling (1957) woordvoerder Milieu, Verkeer en Ontwikkelingssamenwerking namens de SP in de Tweede Kamer

LEEST

Op zoek naar een nieuwe kaart.
Jan Pronk, uitg. LM Publishers

› Wat heb je gelezen?

‘Het nieuwste boek van Jan Pronk over ontwikkelingssamenwerking: *Op zoek naar een nieuwe kaart*. Zeer aan mij besteed, want ik ben een echte Pronk-fan. Hij is altijd trouw gebleven aan zijn strijd tegen ongelijkheid en uitsluiting. Dit is iemand die tien keer nadenkt voordat hij tot een conclusie komt, buitengewoon lang politiek actief is en wereldwijd een van de mensen die het meeste verstand hebben van ontwikkelingssamenwerking.’

› Is het een soort autobiografie?

‘Nee, ik hoop wel dat hij die nog gaat schrijven. Hij heeft zoveel ervaring in het openbaar bestuur dat het erg zinvol is dat te delen met een groot publiek. Los van de vraag of je fan van hem bent, kan zo’n boek enorm veel inzicht verschaffen over de kronkelige weg naar armoedebestrijding en de hele internationale diplomatie daar omheen. Ik hoop alleen wel dat hij daar dan meer structuur aan geeft dan aan dit boek met verspreide aantekeningen.’

› Verspreide aantekeningen?

‘Dit is geen verhaal dat bij A begint en met een duidelijke conclusie bij Z eindigt. Het is een ietwat willekeurige collectie van

‘WAT EEN HELD’

korte stukken, wat ten koste gaat van de duidelijke visie die hij bijvoorbeeld heeft op de wereldwijde tweedeling. Pronk streeft naar een aanpak op mondiaal niveau, tegen armoede, ongelijkheid en uitsluiting.’

› Een visie waar jij je ook in kunt vinden?

‘Pronk was een van de externen die we afgelopen jaren geraadpleegd hebben voor de nieuwe SP-visie op ontwikkelingssamenwerking. Drie voorstellen op het gebied van noodhulp, zorg en werk voor de allerarmsten die mede op Pronks ideeën zijn gebaseerd, zijn al aangenomen door de Tweede Kamer. Maar er zijn ook dingen waarover we duidelijk van mening verschillen. In het verleden is Pronk Sudan uitgezet, omdat hij als speciaal gezant van de VN de geheime dienst aanpakte en gewoon zei wat hij ergens van vindt. Dan denk ik: wat een held. Zo’n man die aan zijn principes vasthoudt kom je niet vaak tegen. Alleen zegt hij in dit boek dat je niet samen moet werken met landen die armoede in stand houden, zoals Egypte en Mexico. Als SP zijn we wel klaar met dat soort westerse dominantie.’

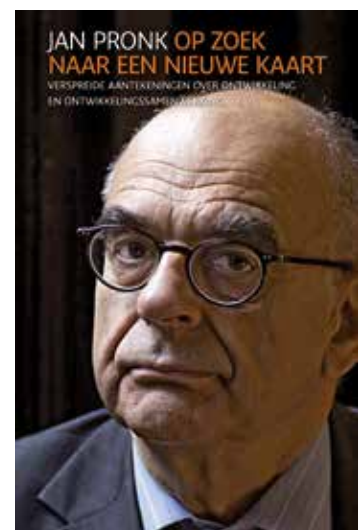
› De SP wil wel met dat soort landen samenwerken?

‘De kern van de SP-visie op ontwikkelingssamenwerking is dat we af moeten van het opgeheven vingertje. Geen landen links laten liggen want dat komt het begrip niet ten goede. We moeten op basis van gelijkheid samenwerken, elkaars sterke en zwakke punten accepteren en samen proberen meer harmonie in de wereld te bereiken. Dan zul je dus ook samen moeten werken met landen die het niet helemaal volgens jouw model doen.’

› Uit een mede door jou geïnitieerd onderzoek bleek recent dat totaal onduidelijk is of het Nederlandse budget voor ontwikkelingssamenwerking effectief wordt besteed. Heeft ontwikkelingssamenwerking geen zin?

‘Jawel, uit een ander rapport blijkt dat veel ontwikkelingswerk goede resultaten op heeft geleverd. Dat is mooi, alleen moeten we als Tweede Kamer jaarlijks op goede gronden ja of nee kunnen zeggen tegen de besteding van de 4 miljard euro aan ontwikkelingssamenwerking. Daarvoor moeten we duidelijk hebben waar we nu zijn, waar we heen willen, hoe we daar komen en hoeveel dat gaat kosten. Het ministerie moet daar zijn best voor doen. De Nederlandse inwoner heeft daar recht op.’

tekst Jola van Dijk

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

UW ZORG

Faillissement dreigt voor een van de grootste thuiszorgaanbieders: 12.000 man personeel op straat, in totaal 72.000 sinds 2013. Hoe kom ik als centrale overheid van kop-pijndossiers als de jeugd- en ouderenzorg af? Schuif ze bij een ander in de la. Ons nationale tekort wentelen we gewoon af op de gemeenten. En zo weten we in een ommezien tienduizenden gezonde banen in uitkeringen te veranderen. Of in krepeerderige flexjobs voor een salaris waarvoor de doorsneeparlementariër nog niet van het pluche naar de koffieautomaat wil lopen. Daarbij is ook de rechtsgelijkheid met het badwater weggegooid, een van de pijlers van onze rechtsstaat. Als je voorheen een traplift nodig had, kon je daar op rekenen, waar ook binnen de landgrenzen. Sinds de transitie is dit gelijkheidsbeginsel verdwenen. Als je nu thuiszorg nodig hebt, of een hulpmiddel, en je ziet dat dit in een dorp verderop beter geregeld is, krijg je te horen dat jouw

gemeente in dit soort zaken de eindbevoegdheid heeft. Wat je krijgt, hangt af van waar je woont. Dus zo kom je van je grondrecht af. Gewoon overhevelen naar de gemeente. Uw overheid brengt de zorg dichterbij de deur. Om het vervolgens snel en vakkundig af te schaffen.

Johan Nijzink, Nijverdal

KOEHANDEL MET AFRIKAANSE DICTATORS

Graag wil ik reageren op de notitie 'Handel in de kleur van je hart' van SP-Tweede Kamerlid Eric Smaling. Ik dacht dat de SP stond voor de belangen van hardwerkende en uitgebuite Afrikaanse mensen en niet voor koehandel met Afrikaanse dictators die met hun schrikbewind het volk onder de knoet houden en de vanuit Nederland ontvangen ontwikkelingsgelden zelf opsouperen, de post-koloniale periode in een modern jasje dus. Afrikaanse regeringsleiders zijn onze broeders niet, ze zuigen hun eigen volk uit. In oktober heb ik nog deelgenomen aan de protestmanifestatie tegen het bezoek aan ons land van de Rwandese dictator Paul Kagame. Dit protest was georganiseerd door de Federatie van Rwandese maatschappelijke organisaties. Gelukkig genoten wij politiebepescherming, want de beveiligers van

Kagame schuwden geen geweld en ontrukten journalisten hun mobieltjes en camera's. Evengoed werd Kagame vorstelijk ontvangen door minister Ploumen, minister Koenders en zelfs het koningspaar. Daags daarna zou, in ruil voor handelsverdragen, een Rwandese mensenrechtenactivist worden uitgeleverd voor 'berechting' aldaar. Gelukkig is dit op de valreep voorkómen en wacht hij hier zijn rechtszitting af, die waarschijnlijk tot vrijspraak en eerherstel zal leiden.
Truus Jonker, Nijkerk

De situatie in Rwanda is uiterst complex, zelfs ruim 20 jaar na de genocide. Dat niet alles loopt zoals wij het ons zouden wensen is helder. Maar dit land moet vooral zichzelf kunnen ontwikkelen. De rol van Nederland is om daarbij welwillend ondersteuning te bieden, en tegelijk met president Kagame te debatteren over de route die Rwanda zou moeten of kunnen volgen. Het geheven vingertje van Nederland naar Afrikaanse staten over hun doen en laten is wat de SP betreft een gepasseerd station. We proberen in samenspraak te komen tot een robuuste en sociale samenleving in Rwanda en andere Afrikaanse landen. Alleen dan heeft Nederland in de toekomst nog wat in de melk te brokkelen in Afrika. -red.

DOORLOPENDE MACHTING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: *m/v*
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank-identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Tribune januari 2016

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoonje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

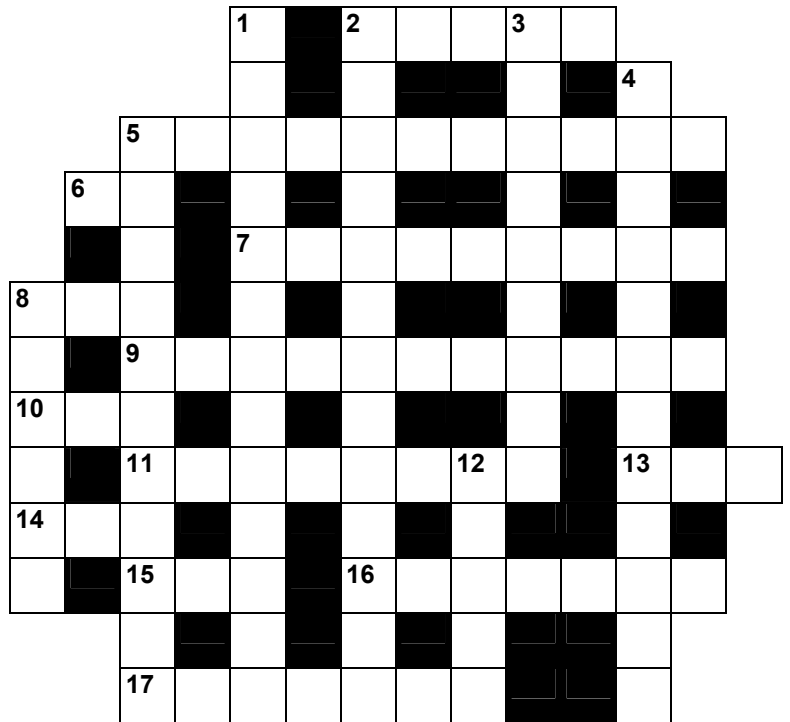
CRYPTOGRAM

Horizontaal

2 Nauwelijks ruimte voor kip in de dop? (5) - 5 Alleen met je getrouwd vanwege de tango. (11) - 6 Naam van de assistent van de compagnon. (2) - 7 Geen plaats voor moeder binnen deze grenzen. (9) - 8 Insekt met spreekwoordelijke groeimogelijkheden. (3) - 9 Baby is reeds beginnend student. (11) - 10 Hoofdzaak: Aarde. (3) - 11 Spendeert geld aan boeken. (8) - 13 Lont geeft kaars kracht. (3) - 14 Iedere (buitenlandse) eland. (3) - 15 Geen fijn geurende verwaandheid. (3) - 16 Hier is draadloos internet zeer populair. (7) - 17 Zoogdier kan aan de slag als Efteling-mascotte. (7)

Verticaal

1 Brouwt samen met de machinist een aardige borrel. (13) - 2 Kok gaat mee bij beklimming Mount Everest. (13) - 3 Zoveel! Het is niet op te sommen. (9) - 4 Legt de Tour de France hardlopend af. (12) - 5 Zo blijmoedig, het is om gek van te worden. (11) - 8 Autotelefoon? (6) - 12 Dat heeft de kip snel voor elkaar. (5)

CITATENRAADSEL

Opdracht: vul in de gele en rode vakjes horizontaal de achternamen (zonder tussenvoegsel(s)) in van de mensen van wie een citaat (alle uitspraken hebben te maken met het begrip 'warmte') is weergegeven. Na citatenraadsels over 'water', 'lucht' en 'aarde' gaat deze over 'warmte'. De oplossing is een 17-letterig gezegde (in de rode verticale balk). Het bestaat uit 5 woorden, en is verre van koud. Een 'lange ij' is één letter; zo ook leestekens. Veel puzzelplezier.

1																		Je kunt het vuur verbergen, maar wat dacht je met de rook te doen?
2																		Emancipatie: hij is lekker in bed maar koken kan hij niet.
3																		Je moet de witte hitte van de oven doorstaan om porselein te worden.
4																		Wreedheid en wellust, identieke gewaarwordingen, net als extreme hitte en extreme koude.
5																		Zolang de pot op het vuur staat, leeft de vriendschap.
6																		Geen uitweg vindend maakte de hitte kolen tot diamanten.
7																		Meer dan vuur en water heeft men een vriend nodig.
8																		Tijd is het vuur waarin we branden.
9																		Brand in crematorium. Eén dode.
10																		Mensen die hun vingers verbranden kunnen niet met vuur spelen.
11																		Niet de kaars maakt de vlam, de vlam heeft de kaars gemaakt.
12																		De egoïst is in staat uw huis in brand te steken om een ei te koken.
13																		Wie de wereld wil verwarmen moet een groot vuur in zich dragen.
14																		Wie stilstaat, overwint hitte. Wie holt, overwint kou.
15																		Driemaal verhuizen is net zo erg als één brand.
16																		De geest is geen vaas om te vullen, maar een vuur om te ontsteken.
17																		Een vertaling is een reproductie van Rembrandt in zwart-wit.

OPLOSSINGEN TRIBUNE DECEMBER

KEUZERAADSEL

Horizontaal

3) Een 6) Groeneweg 7) Slavernij 8) Statuut 10) Triage

Verticaal

1) Vergadering 2) Marchant 4) Decreet 5) Wegen 9) UVRM

STRIJDRAADSEL

A) Napoleon Bonaparte C) Leon Trotski E) Golda Meir
G) Boris Jeltsi I) Nelson Mandela K) Lech Walesa
M) Jeanne d'Arc O) Che Guevara Q) Hannie Schaft

TOTAALOPLOSSING DUOGRAM 2015

BESLISSINGSVRIJHEID

De winnaar van december is Hans Meijers uit Heerlen.

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 3 februari 2016 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIËRGE

